

ZPRAVODAJ

GLADIRIS

LEDEN 2007 č. 123 ROČNÍK XXXIX

ZPRAVODAJ GLADIRIS č. 123

Ročník XXXIX, leden 2007

Pro potřebu svých členů vydává SZO ČZS Gladiris, specializovaná organizace
pěstitelů mečíků, kosatců a denivek při Územní radě ČZS v Novém Jičíně.
Neprodejné.

Řídí redakční rada ve složení:

Václav Heidl, E. Hyblerové 526, 149 00 Praha 4-Háje
Petr Mimránek, 763 01 Mysločovice 169
RNDr. Leonard Rýznar, CSc., Záhlinická 827, 768 24 Hulín
Ing. Zdeněk Krupka, Malotická 1646, 190 16 Praha 9
Ing. Dušan Slošiar, 373 02 Neznašov 16

internetová adresa:

v.heidl@stk.cz
mimranek@tiscali.cz
l.ryznar@quick.cz
krupka@gr.cd.cz
dusan.slosiar@tiscali.cz

Tiskne SIAK, spol. s r.o., 764 21 Zlín.
Barevnou přílohu připravil ing. Dušan Slošiar.
Za věcnou správnost příspěvků odpovídá autor.

Obsah:

<i>Výroční členská schůze 2007</i>	2
<i>Český šlechtitel květin, ing. Jiří Václavík</i>	4
<i>Heřmaňák</i>	4
<i>Výstava Flora Olomouc 2006</i>	9
<i>Výstava mečíků v Žirovnici 2006</i>	10
<i>Zpráva o 36. speciální výstavě mečíků v Nemyčevsi</i>	11
<i>Výstava mečíků a lilií v Letohradě</i>	12
<i>Výstava Prešov 2006</i>	13
<i>Výstava Bardejovské kúpele II.</i>	14
<i>Jak si vedly české mečíky v USA a Kanadě v roce 2006</i>	15
<i>Introdukce 2007</i>	17
<i>Za kosatci do Oregonu II.</i>	22
<i>Ocenění kosatců za rok 2006 (AIS Awards 2006)</i>	24
<i>Výsledky hodnocení kosatců v rámci Konventu MEIS v Nitře</i>	29
<i>Fotografujeme kytky II</i>	30

Výbor SZO ČZS Gladiris zve všechny své členy na

výroční členskou schůzi,

kteřá se koná v sobotu 17. února 2007 od 9:00 hodin
v internátní škole a učilišti, tř. T. Bati 1266, Otrokovice

Schůze proběhne ve velkém sále s tímto programem:

1. Volba návrhové a mandátní komise
 2. Zpráva o činnosti SZO za rok 2006
 3. Zpráva o hospodaření za rok 2006
 4. Zpráva revizní komise
 5. Zpráva hospodáře
 6. Organizační záležitosti
 - Přestávka
 7. Diskuse
 8. Návrh usnesení
 9. Schválení usnesení
 10. Závěr
- Oběd

Schůze výboru SZO proběhne v pátek 16. 2. od 17:00 hodin. Od 20:00 hodin bude následovat přednáška ing. Seidla na téma Americké národní parky a Kosatcový konvent v USA. V sobotu před VČS od 7:00 hodin burza mečků a dalších rostlin.

Informace pro účastníky: K dopravě na místo konání můžete použít městský autobus linky č. 55 od nádraží ČD, výstup na konečné zastávce "Štěrkoviště". Ubytování na studentských pokojích pro 4 osoby, cena lůžka 140 Kč. Stravování pro příchozí v pátek večer je individuální, v sobotu bude zajištěna snídaně a ihned po ukončení schůze oběd v ceně 60-70 Kč.

Objednávky noclehů, snídaní a obědů zašlete ihned po obdržení tohoto Zpravodaje, nejpozději do 11. 2. 2007 na adresu: Petr Zagora, Ostravská 94, 735 51 Bohumín-Vrbice, telefon 596 031 212, 607 257 054, e-mail zagorapetr@o2active.cz.

Informace pokladníka:

Stálý člen, který od nás obdrží známku ČZS, zaplatí za jeden rok 110 Kč. Stálý člen, který platí známku u jiné ZO, platí za jeden rok 80 Kč. Nový člen při vstupu do organizace zaplatí navíc za registraci a členský průkaz 15 Kč.

Členské příspěvky můžete platit několika způsoby:

- Na výroční členskou schůzi u pokladníka v hotovosti
- Poštovní poukázkou A, která je přiložena k tomuto číslu Zpravodaje s vyplněným variabilním symbolem

- Poštovní poukázkou C na adresu pokladníka: Petr Zagora, Ostravská 94, 735 51 Bohumín-Vrbice
- Přímým převodem z účtu na účet č. 1761305399/0800 vedený u České spořitelny v Bohumíně, v tomto případě nezapomeňte uvést variabilní symbol, který naleznete na přiložené poštovní poukázce.

Žádám, aby členové, kteří mají nyní přiloženu ve Zpravodaji složenku, poukázali svůj příspěvek nejpozději do konce března t.r.

Blahopřejeme našim členům, kteří se v letošním roce dožívají významných životních jubileí:

- 50 let Ing. Pavel Talich
55 let Petr Fryc, Josef Chlebiš, Josef Klaška, Jaroslav Kovařík, Ing. Pavel Nejedlo, Karel Zadák
60 let Jiří Dráb, Milan Gengela, Vladislav Ježek, Ladislav Kozel, Peter Lelek, Petr Mimránek, Jan Růžička, Jaroslav Voves
65 let Ing. Jaroslav Buksa, Helena Kubičková, Ing. Milan Prachař, Jan Sladký, Stanislav Škuca
70 let Jiří Čada, Ing. Vladimír Domský, Josef Hanyk, Ladislav Chroboček, Stanislav Chudáček, Josef Kabilka, Miroslav Kašpar, MUDr. Josef Kříž, Olga Speratová
75 let Jan Axman, Ing. Vojtech Chmelík, Vlastimil König, František Kovařík, Josef Mikulec, Karel Utratil
81 let Vlastimil Novák, Lumír Pavlíček, Ján Roman
82 let František Broj, Jarmila Příbylová, Miroslav Slíva
83 let Ludvík Boček, Jiří Dvořák, Josef Ehl, Václav Kadlec, Ing. Jan Lubojacký, Jiří Výstup
84 let Stanislav Procházka, Věra Šťastná
86 let Jan Machala
87 let Andrej Bajera, Jaroslav Jaroš
88 let Stanislav Vítek
89 let Bernard Dinter
90 let Viktor Mužík

Změny v členství v r. 2006:

Nezaplatili: Andrej Bajera.

Noví členové: Juraj Belička, Eva Blažková, Jiří Kalisch, Jana Křečková, Petr Šrajer, Dagmar Vaculíková, Sylva Vahalíková, Zdena Vodičková.

Doplatili: Peter Lelek, Josef Murin.

Český šlechtitel květin, ing. Jiří Václavík

Petr Míránek

Jiří odešel do důchodu vloni, ve svých 67 letech a to pln neutuchající energie a plánů.

Narodil se v učitelské rodině v Brně a po ukončení zahradnické fakulty Vysoké školy nastoupil do práce v roce 1961 v šlechtitelské stanici v Heřmanově Městci. Zde začal pod vedením Jaroslava Jindříška postupně uplatňovat své promyšlené metody šlechtění u tulipánů, mečíků a jiřínek.

A právě při ukončení své celoživotní práce Jirka napsal pro Výroční ročenku DAGLY zprávu „Heřmaňák“, kterou s jeho svolením otiskujeme.

Jirka pravidelně navštěvoval naše celostátní výstavy a sledoval šlechtění, které vytvořili členové naší organizace, a dokonce i mnohé tyto odrůdy odzkoušel a použil při své práci.

Chtěl bych jen krátce vyzvednout cíle, které byly při šlechtění pro Jirku prvořadé. Jsou to cíle estetické a módní, o kterých on, myslím, mnoho nemluví, protože tento cíl se začne krystalizovat u šlechtitele až koncem jeho celoživotní práce. To jsou krásné čisté pastelové barvy, novosti jako lemování a exotické barevné kombinace.

K těmto cílům se mu podařilo dopracovat ale až po náročné práci, při které striktně vyžadoval od svých novošlechtění dobré hospodářské vlastnosti, jako vysoká rozmnožovací schopnost, nárůst hlíz z brutu a to nejdůležitější, co my šlechtitelé opomíjíme, odolnost vůči nemocem. Přestože si již plně užívá důchodu a svých dalších koníčků, např. sbírání secesního skla, dojíždí občas do bývalého zaměstnání v Průhonicích, kde by chtěl své rozpracované šlechtitelské cíle dokončit a mnohdy jsou potřeba i jeho organizační schopnosti.

Jirka je stále nejvyšší instancí pro všechny, kteří potřebují při šlechtění a pěstování mečíků poradit, nebo jen přijít pro kamarádkou radu. Přejme skromnému kamarádovi a zkušenému šlechtiteli stálý elán a uskutečnění jeho ušlechtilých šlechtitelských cílů.

Heřmaňák

Ing. Jiří Václavík

„Heřmanův Městec – malé Holandsko pod Železnými horami“. Tento honosný název nesl článek ing. Vaňka uveřejněný v roce 1978 v tehdejší jediném profesním časopise Záhradnictvo a v době svého publikování nebyl ani příliš nadnesený. Sedmdesátá léta byla obdobím největšího rozmachu nejen šlechtitelské stanice Heřmanův Městec, ale celého československého zahradnictví, kdy tuzemská výroba okrasných cibulovin a hlíz i dalších květin pokrývala téměř celou spotřebu naší republiky.

Heřmanův Městec nepatřil k místům s květinářskou tradicí ani neměl žádné významné zahradnictví jako byl Vaněk v Chrudimi, Černí v Jaroměři, Adamovi v Č. Skalici nebo Slavík v nedalekých Úhřeticích, kde Dr. Mattuš velkovýrobně pěstoval

tulipány již od roku 1923. O květinách z Heřmanova Městce v první polovině dvacátého století je pouze zmínka spojená se jménem ing. Češpíra, který se ve 20tých letech věnoval šlechtění mečíků a památka na heřmanoměstského hr. Kinského v podobě obřích palem umístěných dodnes v olomouckých Smetanových sadech, kam byly v 50tých letech přemístěny ze zámeckého zahradnictví v Heřmanově Městci. A právě toto zahradnictví bylo vybráno v roce 1954 jako pracoviště Krajského VU zemědělského a stalo se základem budoucí šlechtitelské stanice.

V roce 1957 nastoupil do Heřmanova Městce zahradník Jaroslav Jindříšek (1912-1999), který se stal novým vedoucím stanice a zakladatelem šlechtitelské činnosti tohoto pracoviště. Z Nové Paky si přinesl poměrně rozsáhlé sortimenty zahradních mečíků a jiřínek i řadu vlastních rozpracovaných novošlechtění. Šlechtěním jiřínek se soukromě zabýval již od 30tých let, mečíkům se věnoval od roku 1943. Již počátkem 50tých let získávají jeho odrůdy jiřínek řadu cen po celé USA včetně Certificate of Merit pro odrůdu Paní Hana Benešová. V roce 1947 byla z jeho iniciativy uspořádána v Nové Pace první výstava českého šlechtění mečíků, které se zúčastnili 3 šlechtitelé mečíků a několik dalších šlechtitelů jiřínek. V roce 1949 se poprvé sešla gladiolová komise utvořená při jiřínkářské společnosti, která v porostech hodnotila nová šlechtění a vybrané klony doporučovala k dalšímu rozmnožování. Od roku 1954 byly již každoročně pořádány mečíkářské výstavy střídavě v Praze, Pardubicích, Č. Skalici, Rosicích a dalších, většinou východočeských městech. V roce 1958 uvádí Jindříšek již 100 vlastních odrůd mečíků, z nichž některé byly představeny i na světové výstavě v Bruselu.

S příchodem Jindříška do Heřmanova Městce bylo v roce 1957 zahájeno státní novošlechtění jiřínek a mečíků. Dosavadní činnost zaměřená na obilnářské vegetační zkoušky byla postupně přenesena do jiných podniků a květiny se staly jedinou náplní. V roce 1959 byla stanice začleněna do nově vzniklého šlechtitelsko-semenařského podniku Sempra Praha a původní obhospodařovaná plocha 1 ha byla rozšířena na 7,5 ha. Kromě novošlechtění byly v Heřmanově Městci vyráběny elitní materiály celostátního sortimentu jiřínek, mečíků, klívíí, některých letniček a dvouletek a hlízy velkokvětých begonií. V rámci VÚ Akademie zemědělských věd byl v Heřmanově Městci soustředěn celý dostupný sortiment jiřínek za účelem hodnocení kvality odrůd, studia udržovacího šlechtění a srovnávání s domácím novým šlechtěním.

V roce 1960 bylo do Heřmanova Městce převedeno udržovací šlechtění některých zahraničních odrůd tulipánů, které byly již v té době množeny v různých podnicích mimo rámec Sempry. Po nástupu ing. Jiřího Václavíka (nar. 1939) v roce 1961, byl v průběhu následujících let rozšířen sortiment o hyacinty, krokusy, lilie, narcisy, konvalinky a celou řadu dalších rodů (*Acidanthera*, *Allium*, *Anemone*, *Camassia*, *Colchicum*, *Crocasmia*, *Endymion*, *Eranthis*, *Eremurus*, *Erythronium*, *Fritillaria*, *Galanthus*, *Galtonia*, *Hyacinthella*, *Hymenocallis*, *Chionodoxa*, *Ipheion*, *Irydodyctium*, *Iris*, *Ixia*, *Ixiolirion*, *Leucojum*, *Liatris*, *Muscari*, *Ornithogalum*, *Oxalis*, *Puschkinia*, *Ranunculus*, *Scilla* a *Tigridia*). V letech 1964-1974 bylo z těchto, tehdy málo známých květin, zkoušeno 230 kultivarů, z nichž 50 bylo zavedeno do českého sortimentu a obchodního množení. Kromě výroby a šlechtění v 60tých letech byl hlavní náplní Heřmanova Městce výzkum velkovýrobní technologie pěstování a rozmnožování jednotlivých rodů v podmínkách ČSR, které se značně liší od

Holandska. Zejména vnitrozemní klima s velkými teplotními výkyvy bylo často nepřekonatelnou překážkou pro pěstování některých druhů. Komplikace tehdy způsobovala i nárazově vysoká potřeba pracovních sil.

V roce 1963 byla plocha orné půdy rozšířena na 27 ha a část úkolů přenesena na jiná pracoviště. Do ŠS Turnov bylo předáno 405 odrůd udržovaného sortimentu jiřinek (z toho 166 českých) a udržovací šlechtění 25 odrůd jiřinek. Udržovací šlechtění letniček, dvouletek, kliví a množení hlíznatých begonií bylo postupně ukončeno. V roce 1965 bylo na stanici zřízeno samostatné oddělení pro šlechtění a množení trvalek. Z Úhřetic přechází ing. Vlastimil Vaněk (1918-1999) a do Heřmanova Městce je převeden celý genofond těchto květin, které byly doposud šlechtěny mimo Sempru. V roce 1966 se Heřmanův Městec stal specializovanou stanicí Sempry pro výzkum, šlechtění a množení cibulnatých a hlíznatých květin. Neustále se zvyšující objem výroby přerostl zakrátko půdní i pracovní možnosti Heřmanova Městce, a proto v roce 1970 zahájila stanice smluvní množení u vybraných zemědělských podniků.

V roce 1971 nastupují do Heřmanova Městce po dlouhodobé zahraniční praxi v USA a Holandsku ing. Václav Jošt (nar. 1945) a ing. Blanka Joštová (nar. 1947), kteří přebírají část z rozsáhlých úkolů. V roce 1972 odchází do důchodu Jaroslav Jindříšek a na místo vedoucího nastupuje Boris Balcar (1924-1976). Šlechtění mečíků a jiřinek přebírá ing. Václav a ing. Jošt zahajuje státní šlechtění lilí z mnoho let rozpracovaných soukromých materiálů. Okrasné cibuloviny jsou v té době již pěstovány na ploše 50 ha a z Heřmanova Městce je každoročně dodáváno do obchodní sítě 1,3 – 2 mil. tulipánů, 3 – 4 mil. mečíků, 500 – 750 tis. krokusů, 100 – 300 tis. hyacintů, 100 – 200 tis. lilí a 300 – 500 tis. cibulí a hlíz ostatních rodů.

V roce 1976 umírá Boris Balcar a na místo vedoucího nastupuje František Robovský (nar. 1945). V rámci reorganizací podniku Sempra je ŠS Heřmanův Městec v letech 1977-1981 začleněna do Výzkumného a šlechtitelského ústavu okrasného zahradnictví Průhonice. Hlavním garantem problematiky okrasných cibulovin v ČSSR byl od 60tých let podnik Sempra Praha, který zásluhou několika pracovníků (Berný, Ondrušková, Kozdera, Matějka) podnítil nebyvalý rozkvět českého cibulářství. V 80tých letech ale začalo nové vedení Sempry realizovat své gigantické představy i v okrasných cibulovinách. Přes protesty většiny tehdejších specialistů buduje po vzoru NDR plně mechanizovaná velkovýrobní pracoviště Lobkovice a Mikulov, která měla ročně produkovat 8 mil. tulipánů, 3 mil. narcisů, 5 mil. mečíků a 2 mil. krokusů. Do těchto podniků byla postupně převedena převážná část výroby i sortimentu z Heřmanova Městce. ŠS Heřmanův Městec byla v roce 1981 sloučena s obrovským úpadkovým statkem Heřmanův Městec, který až do privatizace v roce 1993 stačil odčerpávat veškeré dotační zdroje i výnosy z okrasných cibulovin.

Velkokapacitní podniky ale nesplnily očekávané představy a v průběhu 80tých let dochází k silnému úpadku ve výrobě cibulovin. Oproti mnohamilionovým plánům nedodává v roce 1987 Mikulov vůbec žádné výpěstky a Lobkovice produkuje pouze 0,5 mil. tulipánů a 0,7 mil. mečíků. Částečná produkce je zachována pouze v Heřmanově Městci, který expeduje do obchodní sítě 3,5 mil. cibulí a hlíz. Veškerý materiál krokusů a hyacintů převedený z Heřmanova Městce do Lobkovic i nově nakoupený výchozí množitelství materiál z Holandska byl mechanizovanou velkovýrobou zcela likvidován. Desítky milionů korun vynaložených na vybudování a vybavení Lobkovic a Mikulova včetně mnoha milionů nakoupených cibulí a hlíz byly

sametovou revolucí smeteny do propasti budovatelských dějin bez číkoliv odpovědnosti. Společenské klima po roce 1989 usnadnilo těmto podnikům i odpovědným pracovníkům tiché ukončení neúspěšné dráhy velkopěstitelů okrasných cibulovin, což bylo spojeno s likvidací nákladného zařízení i zbývajících rostlinných materiálů, včetně většiny původních českých odrůd.

V Heřmanově Městci je v roce 1983 odvolán z místa vedoucího František Robovský, který je do roku 1986 nahrazen ing. Janem Kozákem (nar. 1953). V letech 1987 až 1993 neměla tato stanice žádného statutárního vedoucího a v roce 1993 byla privatizována dřívějším vedoucím Františkem Robovským pod obchodním jménem Bohemia Bulbs Heřmanův Městec. Společensko-ekonomické změny 90tých let ale silně ovlivnily i výrobu okrasných cibulovin. Rozpadem zahradnických podniků zaniká většina tradičních odběratelů cibulí a hlíz, což se výrazně odrazilo na odbytu tuzemské výroby. Ze sklizně 1993 bylo prodáno pouze 1 320 tis. ks tulipánů, mečíků a lilí, zatímco v roce 1987 bylo u těchže kultur realizováno 5 575 tis. ks. Výrazný podíl na snížení zájmu mělo odtržení Slovenska, zrušení svátku MDŽ a zejména liberalizace mezinárodního obchodu, která umožnila známým i neznámým podnikatelům věnovat se dovozu květin. Tuto možnost využili i manželé Joštovi, kteří ukončili pracovní poměr a v roce 1992 založili v Heřmanově Městci obchodní firmu Jošt-Import.

Privatizovaná Bohemia Bulbs dostala další ránu hned v roce 1994, kdy byly květinám odňaty veškeré státní dotace na šlechtění a udržování odrůd. Existenční důvody donutily Františka Robovského k radikálním opatřením, která měla zachránit poslední zbytky výroby a šlechtění českých okrasných cibulovin. (Rok 1993 přežily z bývalých 15 cibulářských pracovišť pouze jiřinky v Turnově.) Sortiment pěstovaných rodů byl v Heřmanově Městci zúžen na velkoobjemové tulipány, mečíky, lilie a jiřinky a šlechtitelská činnost byla minimalizována. Rozpracované materiály novošlechtění lilí byly úplně zlikvidovány a šlechtění mečíků, jiřinek a tulipánů bylo zastaveno. Rozpracované materiály a šlechtitelský genofond byly ale zachovány, poněvadž o české šlechtění projevil zájem nizozemští velkovýrobci. Již v roce 1993 byl do licenčního množení v Nizozemí odprodán první český tulipán „Gavota“, poněvadž mezinárodní zkoušky heřmanoměsteckých odrůd probíhaly již od roku 1990. Po roce 1994 začal výprodej českých odrůd do Holandska, který si v rámci licencí zajistilo právo jejich obchodního využívání v teritoriu celého světa. V roce 1995 již bylo v licenčním množení v Nizozemí 11 odrůd mečíků a 4 tulipány. Ekonomická situace Bohemia Bulbs se neustále zhoršovala a holandským partnerům byl nabídnut i odprodej dosud nepovolených rozpracovaných klonů mečíků, jiřinek a tulipánů nejen vlastního šlechtění, ale i týmového šlechtění probíhajícího od roku 1984 společně s VÚ Průhonice. Náročné, několikaleté mezinárodní pokusy pochopitelně vybraly to nejlepší, co v Heřmanově Městci vzniklo. Z existenčních důvodů bylo odprodáno vše, o čem byl zájem, i když bylo jasné, že zanedlouho budou naši obchodníci nakupovat české odrůdy v Holandsku za vysokou cenu světových novinek.

Již v roce 1995 začal Robovský následkem pozemkových restitucí přemísťovat výrobu do různě vzdálených zemědělských podniků. V roce 1998 je v Heřmanově Městci vysázeno pouze 0,5 ha novošlechtění a 1 ha řízků jiřinek. Několik hektarů lilí, které zůstaly po 3 roky nekultivované, bylo zlikvidováno. Z vyšlechtěných 48 Joštových odrůd lilí nebyly zachovány ani genofondové vzorky. V důsledku vysokého zadlužení byl již v roce 1997 vyhlášen na Bohemia Bulbs konkurz a k 31.12.1998

byla ukončena její činnost. Veškerý majetek včetně rostlinného materiálu byl vyprodán a do Holandska byla odprodána šlechtitelská práva k 67 licenčně množeným odrůdám (14 jiřinek, 41 mečíků, 12 tulipánů). Po intervenci ing. Václavíka byla část rozpracovaných novošlechtění jiřinek, mečíků a tulipánů zakoupena na podzim 1998 do Výzkumného ústavu okrasných rostlin Průhonice. Do Průhonic přešly spolu s Václavíkem i šlechtitelské genofondy těchto kultur a část elit novějších odrůd jiřinek, čímž byla zajištěna kontinuita šlechtění a zachráněn genetický potenciál vytvořený v uplynulých padesáti letech. Z rozpracovaných novošlechtění Heřmanova Městce vzniklo v letech 2000 – 2005 v Průhonicích 92 nových odrůd, přičemž několik desítek perspektivních klonů je ještě sledováno a rozmnožováno.

Šlechtění nových odrůd bylo v Heřmanově Městci po celou dobu existence stanice okrajovou záležitostí, která byla nadřazenými orgány pouze tolerována. Státní dotace přidělené pro novošlechtění sloužily většinou k pokrytí finančního schodku nadřazeného podniku a nebyvaly nikdy plně využity pro šlechtění. Proto za celou dobu svého trvání neměla stanice ani jednoho pracovníka, který by se mohl věnovat pouze šlechtění. Všichni nomenklaturní šlechtitelé byli používáni pro zajištění ekonomicky prvořadé výroby a bylo jim na podnikovém pozemku pouze dovoleno věnovat se (převážně mimo pracovní dobu) „své“ polosoukromé šlechtitelské práci. Také výchozí materiály pro šlechtění byly darovány jednotlivými šlechtiteli ze soukromých zahrad bez finančního vyrovnání. (1957 Jindříšek – genofond odrůd a vlastních novošlechtění jiřinek a mečíků; 1971 Jošt – genofond zahraničních odrůd a rozsáhlé vlastní šlechtění lilí; 1975 Václavík – mnohatisícové potomstvo semenáčů a klonů tulipánů z křížení v roce 1968 s českou odrůdou Plameny.)

A právě tulipány z tohoto křížení proslavily české šlechtění po celém světě. Odrůda Gavota, prodaná jako první do Holandska v roce 1993, byla v roce 2000 zařazena mezi pět nejatraktivnějších odrůd celosvětového šlechtění a toto ocenění si udržela i v roce 2001, což je ojedinělé. Již několik let je v Holandsku množena na ploše 20 ha s roční produkcí 20 milionů cibulí, což je již v desátém roce její existence vynikající 103. místo mezi 2000 pěstovanými odrůdami. Obdobného úspěchu dosáhli i její sourozenci Havran a Rajka odprodání v roce 1994, kteří získali toto ocenění v roce 2003 a 2004. Velmi dobře si vede i řada dalších českých tulipánů odprodáných v pozdějších letech, u nichž se každoročně zvyšuje množitelská plocha, což je v obrovské konkurenci světového šlechtění mimořádný úspěch. Dobrou pozici získaly i české odrůdy mečíků Léda, Merkur a Orlando odprodané v roce 1995, kterým byla udělena jako prvním mečíkům světového šlechtění právní ochrana v celé Evropské unii. Také skupina zakrslých jiřinek typu „rozetka“, prodaná na podzim 1998, začíná již figurovat v holandských přehledech množitelských ploch. Je zřejmé, že opomíjená a často zatracovaná šlechtitelská činnost stanice Heřmanův Městec bude spolu se šlechtěním Výzkumného ústavu Průhonice asi jediným českým přínosem pro světové květinářství na začátku 3. tisíciletí.

Ze šlechtění v Heřmanově Městci dosud pochází 405 odrůd květin, z nichž bylo 95 prodáno do Holandska, a několik desítek rozpracovaných novošlechtění tulipánů a mečíků dokončovaných ve Výzkumném ústavu Průhonice. Na vzniku těchto odrůd se podíleli následující šlechtitelé:

Jaroslav Jindříšek, ŠS H. Městec 1957 až 1972 – 35 odrůd jiřinek a 20 odrůd mečíků;
Ing. Václav Jošt, ŠS H. Městec 1971 až 1991 – 48 odrůd lilí;

Ing. Vlastimil Vaněk, ŠS H. Městec 1965 až 1978 – 4 odrůdy velkokvěté kopretiny;
Ing. Jiří Václavík, ŠS H. Městec 1961 až 1998, pokračování VÚ Průhonice 1999 až 2006 – 1 odrůda okrasného česneku; 162 odrůd jiřinek, z toho 30 odprodáných do Holandska; 103 odrůd mečíků, z toho 41 odprodáných do Holandska; 32 odrůd tulipánů, z toho 24 odprodáných do Holandska; 16 odrůd tulipánů ze spolupráce s VÚ Průhonice, z toho 6 odprodáných do Holandska.

Dosažené výsledky významně ovlivnili i další pracovníci stanice, zejména šlechtitelští asistenti J. Balcarová, ing. E. Horáčková, L. Hývlová, ing. B. Joštová, M. Lukačová, M. Mannová, M. Moravcová, ing. I. Oukropec, V. Svobodová a J. Urban. Je nutné zdůraznit i zásluhy nikdy nejmenovaných zaměstnanců, kteří zajišťovali výrobu a rozmnožování nově šlechtěných i vyráběných odrůd. Také jejich zásluhou se Heřmanův Městec stal nakrátko doménou cibulnatých a hlíznatých květin. Dějiny nebývají většinou ovlivňovány názvem místa, ale vytvářejí je iniciativní jedinci bez ohledu na momentální společenskou i geografickou pozici.

Průhonice, květen 2006.

Výstava Flora Olomouc 2006

Ing. Dušan Slošiar

Polovina srpna již tradičně patřila Letní Floře Olomouc, která proběhla v termínu 17. – 20. 8. 2006. Tradičně jsme vystavovali v přízemí pavilonu „A“, několik metrů zbývající výstavní plochy doplnily SZO Dagla a SZO Rosa klub. Z naší organizace Gladiris se výstavy zúčastnili tradičně Jaroslav Koniček (30 váz), který kromě mečíků vystavoval lilie orientálky a orienpety, ing. Marie Slavíková s MUDr. Josefem Křížem (50 váz), ing. Dušan Slošiar (40 váz). Naši členové z okolí Plzně vystavovali ve společné expozici, a to Jaroslav Beneš, Václav Čihák, Antonín Žufan a František Rohlíček (40 váz). Příjemným překvapením byla po letech ilegality účast našeho šlechtitele a dlouhodobého člena redakční rady Gladirisu Petra Mimránka (50 váz), který představil výpěstky sdružení podnikatelů GLADIOLAND. Petr ještě dodal na aranžmá výstaviště tisíce klasů mečíků. Celkem jsme odhadem představili přes 300 odrůd mečíků. Po organizační stránce bylo tradičně o vystavovatele dobře postaráno, za což bych chtěl poděkovat MUDr. Křížovi. Dále bych chtěl touto cestou poděkovat ing. Marii Slavíkové, která nám všem vystavovatelům pomáhala s aranžováním našich expozic. Nesmím zapomenout ani na člena výboru naší organizace Miroslava Nováka, který společně s RR ČZS zabezpečil poháry pro vítěze jednotlivých kategorií v hodnocení mečíků. Mně osobně se uspořádání výstavní plochy líbilo, byl dostatečný prostor pro pohyb návštěvníků, takže nedocházelo k tlačenicím, navíc nechyběly ani lavičky na odpočinek. Osobně se mi líbila i společná expozice Unie botanických zahrad v jednom z pavilonů výstaviště, kde byla ukázka džungle prorůstající přes vraky aut. V horním patře pavilonu „A“ proběhla tradiční soutěž aranžérů v aranžování historických vozidel, tentokrát to odnesly historické motocykly.

Hodnocení mečíků provedla komise ve složení: ing. Slošiar, Beneš a Rohlíček. Dne 17. 8. 2006 proběhl v dopoledních hodinách za účasti ředitele výstaviště, představitelů města Olomouc, RR ČZS a zástupců médií křest semenáče AZP-7 Petra

Mimráňka, který dostal jméno RŮŽOVÁ SONÁTA. V odpoledních hodinách, když se nám po nadlidském úsilí podařilo dát dohromady vystavovatele, provedl ing. Slošiar za naší organizaci Gladiris na ploše pavilonu „A“ vyhodnocení výstavy s předáním pohárů a diplomů s tímto výsledkem:

Grand Champion:	CLARENCE ´S CHOICE	vystavovatel: Václav Čihák
Novošlechtění:	1. AZP-7	vystavovatel: Petr Mimránek
	2. 574-12-13	vystavovatel: Jaroslav Koniček
	3. 17/00	vystavovatel: Jaroslav Koniček
Třída 100-200:	1. ESPERANTO	vystavovatel: Ing. Dušan Slošiar
	2. VALAŠSKÁ CÉREČKA	vystavovatel: Václav Čihák
	3. YES	vystavovatel: Petr Mimránek
Třída 300:	1. REGENCY	vystavovatel: Václav Čihák
	2. RADYNĚ	vystavovatel: Ing. Dušan Slošiar
	3. TEXAS GIRL	vystavovatel: Václav Čihák
Třída 400:	1. MAMMA MIA	vystavovatel: Jaroslav Beneš
	2. SAMBA	vystavovatel: Antonín Žufan
	3. SUNNY FUTURE	vystavovatel: Antonín Žufan
Třída 500:	1. JUNGLE FLOWER	vystavovatel: Jaroslav Beneš
	2. KARDINÁL	vystavovatel: Václav Čihák
	3. MEDVĚD REKORD	vystavovatel: Jaroslav Beneš
Expozice:	1. Ing. Marie Slavíková a MUDr. Josef Kříž	
	2. Petr Mimránek	
	3. Sdružení plzeňských pěstitelů mečků	

Výstavu navštívilo přes 34 000 platících návštěvníků.

Výstava mečků v Žirovnici 2006

Ing. Dušan Slošiar

Již tradičně, jako vždy v sudém roce, byla ve dnech 26. – 28. 8. 2006 uspořádána na zámku v Žirovnici největší výstava mečků s mezinárodní účastí v Čechách. Zahájení výstavy se tradičně ujali představitelé kraje Vysočina. Mečky jsme vystavovali v sedmi sálech zámku. V divadle zámku rozvinuli své expozice ing. Vladimír Domský, který představil v 50-ti vázách převážně vlastní velmi kvalitní novošlechtění. Já jsem vystavoval v 70-ti vázách. Polovinu květů mi poskytli přítel Jiří Petr z Plané nad Lužnicí, člen naší organizace, kterého jsem náhodně objevil, když jsem poprvé navštívil výstavu květin 4. 8. 2006 v Radimovicích u Tábora, kde vystavoval společně s dalším naším členem Karlem Mackem z Teplic. Jirka mi poskytl květy i na naši výstavu v Jičíně a na Floru Olomouc. Zakázal mi, abych uvedl jeho jméno, protože prý jeho klasy nedosahují výstavních parametrů. Přitom odrůda Esperanto, s kterou jsem bodoval v Jičíně a v Olomouci, byla z jeho plantáží. Třetím vystavujícím v přízemí zámku byl Jaroslav Kovařík z Bratislavy, který vystavil kolem 400 mohutných klasů v 60-ti vázách. Je pro mne nepochopitelné, jak Jaroslav dokáže ve škodovce přepravit z Bratislavy přes celou republiku do Žirovnice sebe, manželku, 4 pytle brambor a 400 mohutných klasů mečků. V dalším sále zámku vystavovali

místní, a to Josef Klaška ve 30-ti vázách a Milena Moravová v 10-ti vázách. Jaroslav Koniček vystavoval v 75-ti vázách, kde převážně ukázal velmi kvalitní semenáče (obrázky některých jsem uveřejnil už v minulém čísle zpravodaje v barevné příloze) a zahraniční novinky mečků, které uvede ve své nabídce tento rok. Také předvedl několik lilií ze skupiny orienpetů. Výzkumný ústav z Průhonice vystavoval mečky v 18-ti vázách a v dalších sálech překvapil nádhernou kolekcí jiřin. Poprvé na zámku vystavoval i přítel Karel Macek, který představil velmi kvalitní klasy ve 33 vázách. Již tradičním vystavovatelem na žirovnickém zámku byl i Zdeněk Bárta, který představil své výpěstky v nádherné kolekci mečků v 75-ti vázách. No a pomalu už tradičně, vystavovali v posledním sále ing. Slavíková s MUDr. Křížem, a to aby na závěr psychicky úplně dorazili návštěvníky výstavy nádhernou svými květy. Na „domácím hřišti“ se ing. Slavíková zase dokonale umělecky vyřádila v aranžování jejich společné expozice. Kam na ty nápady chodí, to je pro mne úplně záhada. V dalších místnostech zámku mohli návštěvníci výstavy zhlédnout v expozici zahradnických firem nádherné fuchsie a rostliny ozdobné listem. Hodnocení jsme nedělali, protože z vystavování v Jičíně a v Olomouci jsme byli už dost utahaní, takže jsme dali přednost hodování na zámku a debatě, která se protáhla tradičně dlouho do noci. Celkem jsme vystavili kolem 2000 klasů mečků v 511-ti vázách. Návštěvníci, kterých už tradičně přijelo kolem 2500, a kteří mohli zhlédnout odhadem 450 odrůd mečků, byli určitě spokojeni.

Zpráva o 36. speciální výstavě mečků v Nemyčevsi

Libuše Jampílková

S pocitem velkého uspokojení uspořádali členové místní ZO ČZS ve dnech 12. – 13. 8. 2006 v sokolovně v Nemyčevsi v pořadí již 36. speciální výstavu mečků. Jelikož celý červenec byl velice suchý, mečky špatně nakvétaly, kvetení bylo zpožděné a klasy byly krátké. Vystavovatelé si nebyli jisti, zdali budou moci květy vůbec vystavit. Další hrozbou bylo ve stejném termínu pořádání dalších výstav (v Letohradě a Novém Jičíně), kterým někteří naši stálí vystavovatelé dali přednost. A v této kritické chvíli nám pomohl p. Bystrý z Dřísů, který nám velice ochotně poskytl květy jak na výstavu, tak na aranžování a ve vysoké kvalitě. Jeho expozice byla obohacena naší výstavou. Podařilo se nám vystavit celkem 637 květů v 391 druzích mečků, dále bylo k vidění 70 druhů jiřin firmy Dahlie Sloveč, růže ing. Straky a fuchsie manželů Suchardových. Květiny doplnili okrasní ptáci, zeď firmy BS-Tilia a zahradní keramika M. Čapka. Květinové dekorace dotvořily celkový dojem výstavy a byly dílem K. Čížkové a M. Bělecké, aranžérek ze zahradnické školy z Kopidlna.

Květy mečků vystavili: P. Pilařová, V. Soukup s p. Jíchou, S. Podoubský, J. Jaroš, Mgr. Z. Šourek, J. Bystrý, L. Jampílková.

Výstavu navštívilo více jak 1500 lidí.

V roce 2007 opět uspořádáme tuto speciální výstavu, v pořadí již 37., a to ve dnech 11. – 12. srpna 2007. Srdečně zveme všechny milovníky této nádherné květiny.

Hodnocení květů mečků na výstavě v Nemyčevsi ve dnech 12. – 13. 8. 2006:

I. cena:	Tango č. 22 – novošlechtění Růžový třpyt	V. Soukup J. Bystrý P. Pilařová
II. cena:	sem. S-F-10 č. 47 – bílý Bombaj Černý jestřáb Jo Ann Siracl	V. Soukup J. Bystrý Mgr. Z. Šourek L. Jampilková P. Pilařová J. Jaroš
III. cena:	sem. S-04-9315 č. 52 – tmavě vínový Dračí oko Morning Gold Donna Maria Lázeňský kavalír sem. 2 D Jar.	V. Soukup J. Bystrý Mgr. Z. Šourek L. Jampilková P. Pilařová S. Podoubský J. Jaroš

Výstava mečků a lilí v Letohradě

Miloš Dostál

Již delší dobu jsem uvažoval, že udělám sám výstavu mečků v Letohradě. Loni jsem se domlouval s Vaškem Urbanem, že mi pomůže výstavu udělat, ale bohužel, Václav v prosinci zemřel. Chtěl jsem to vzdát, ale potom jsem si řekl, že to musím zvládnout sám. Každý mě od toho odrazoval, že se mi to nemůže povést. Jenže já, když se do něčeho zakousnu, tak to už nepustím. Neměl jsem žádné vázy, ale to jsem vyřešil použitím PET lahví. Nad vinětou jsem je seřízl a lahve jsem obalil bílým dopisním papírem. Nikdo pomalu nepoznal, že to nejsou opravdové vázy. Aby se lahve nekácely, tak jsem udělal čtyři metry dlouhé truhlíky, ve kterých jsem udělal po padesáti centimetrech otvory devět krát devět cm. V každém truhlíku bylo devět lahví, truhlíků bylo celkem 24 kusů. Nejhorší bylo, že se proti mně postavila celá příroda a snad i peklo. Pro velká vedra všechny rané odrůdy odkvetly týden před výstavou. Pozdní odrůdy začaly kvést čtyři dny před výstavou, i když některé klasy nebyly tak dlouhé, jak jsem si představoval. Abych měl všechny vázy plné, tak jsem požádal Ivana Šarana o poskytnutí nějakých mečků. Ve čtvrtek jsem z Prostějova dovezl 36 odrůd, 120 klasů. Ivanovi tímto ještě jednou moc děkuji. Tím jsem zaplnil všechny vázy, což bylo asi 400 klasů. Dále jsem výstavu doplnil krásnou expozicí lilí od firmy Lukon Bulbs Pavla Nejedla. Vystaveny byly orientpety a orientálky v počtu asi 200 kusů. Celá výstava tím byla úžasně provoněná. Tím bych chtěl ještě jednou poděkovat Pavlovi za dodané lilie. Nejhorší práce kolem výstavy bylo rozvážení plakátů. Najezdil jsem po dva dny 300 km do vzdálenosti 50 km od Letohradu. Týden před výstavou jsem měl vše připravené. Truhlíky s mečky jsem umístil poschodově na silné březové špalky, jež začínaly 40 cm od země, potom 70 cm a vrchní 1 m. Aranžmá jsem udělal sám. Jednoduché a přírodní, a to orobince se šachory a rákos. V pátek odpoledne přijel s mečky J. Toušek s manželkou a kamarádkou. Dále přijel Míla Kašpar a Vlasta Novák. Za tři hodiny jsme měli všechno nainstalováno. Ještě bych se chtěl zmínit o nákladech. Celkově jsem měl asi 8 000

Kč nákladů. Největší položka byla prkna na truhlíky a doprava. Výstava byla otevřena v sobotu a v neděli od 8 do 18 hodin. Po oba dny přišlo 800 platících diváků. Děti do patnácti let měly vstup zdarma. Bylo jich asi 200. Celkem tedy bylo na výstavě kolem 1 000 návštěvníků. Byl to pro mne nečekaný úspěch. Každý mi říkal, že budu rád, když přijde 400 návštěvníků. Přitom Letohrad je malé město s asi 6 000 obyvatel, ale kolem Letohradu jsou samé vesnice. Výstava měla u návštěvníků kladnou odezvu a jejich přání bylo, aby se výstava za rok opakovala. Uvidím, jak na tom budu po zdravotní stránce. Ještě bych se chtěl zmínit, že na výstavě bylo prodáno asi 250 klasů mečků, o které byl velký zájem. Též byly k prodeji řezané a hrnkované lilie. Velice mne potěšilo, když se na výstavě objevila z Jičína p. Jampilková s manželem a z Hořic pan Kordík a jeho kamarádi. Tímto jsem asi vyčerpal popsání výstavy v Letohradě, i když by se dalo napsat více o celkovém dění. Všem našim členům z Gladirisu mohu už dnes říci: Nebojte se a běžte do toho udělat sám výstavu. Když se to povede, tak je to celkem hřejivý pocit.

Výstava Prešov 2006

Ján Roman

V dňoch 18. - 20. augusta 2006 Gladiol klub pri OV SZZ v Prešove v spolupráci s OV SZZ v Prešove a Mestským úradom v Prešove usporiadali už tretiu výstavu gladiol v tomto meste. Výstavy sa zúčastnili aj dvaja členovia našej organizácie GLADIRIS Štefan Jeník a Ján Roman a zároveň členovia Gladiol klubu pri OV SZZ v Prešove ako aj členka horeuvedeného Gladiol klubu Božena Sabolová.

Výstava sa aj v tomto roku uskutočnila v priestoroch známeho pod názvom Čierny Orol. Pri usporiadaní výstavy bola poskytnutá pomoc členov SZZ, a to jak na začiatku výstavy, tak aj pri jej zakončení.

Aranžovanie kvetov a gladiol na výstave urobila naša členka p. Jeníková, ktorá sa tejto práci úspešne venuje od začiatku vzniku Gladiol klubu. Jej aranžovanie kultivaru ATOM na výstavách veľmi obdivujú návštevníci výstav a mnohí chcú tento kultivar, túto miniatúrnu gladiolu pestovať na svojich záhradkách. Dňa 18. augusta na 14. hodinu bola výstava pripravená na jej otvorenie. Výstavu otvoril predseda Gladiol klubu Štefan Jeník za účasti vedenia OV SZZ v Prešove a primátora Mestského úradu v Prešove. Primátor Mestského úradu v Prešove pri otvorení výstavy poďakoval vystavovateľom za ich obetavú prácu a za ich úsilie už po tretíkrát usporiadať výstavu v meste Prešov. Pri otvorení výstavy boli už aj prví návštevníci, ktorým boli potom prezentované aj jednotlivé expozície vystavovateľov.

Na výstave bolo vystavených viac ako 500 klasov gladiol čo bolo na veľkosť výstavných priestorov dosť náročné. Hodnotenie vystavených kultivarov bolo urobené na druhý deň výstavy. Hodnotenie urobila komisia vystavovateľov s týmto výsledkom:

Trieda 100 a 200:	1. 254 RED BANTAM Griesbach	Vystavovateľ Š. Jeník
	2. 255 RED RIDING HOOD Verinš	Vystavovateľ Š. Jeník
	3. 201 DOMINICK C Mimránek	Vystavovateľ Š. Jeník
Trieda 300:	1. 304 HURON MEADOW Peeters	Vystavovateľ J. Roman
	2. 362 DETSKÝ SEN Mego	Vystavovateľ Š. Jeník

Trieda 400:	3. 335 SPIRIT RIDGE Jackson	Vystavovateľ J. Roman
	1. 433 GLADIRIS Šaran	Vystavovateľ J. Roman
	2. 401 LADOVÁ SOCHA Mego	Vystavovateľ Š. Jeník
Trieda 500:	3. 462 FRIEND DICK Šaran	Vystavovateľ J. Roman
	1. 533 DREAM 'S END Bates	Vystavovateľ J. Roman
	2. 501 MORENA Roman	Vystavovateľ Š. Jeník
Trieda Exoty:	3. 545 MOUNTAIN GIRL Labrum	Vystavovateľ J. Roman
	1. 533 HVIEZDICA Adamovič	Vystavovateľ Š. Jeník
	2. 401 HALLMARK II Fischer	Vystavovateľ J. Roman
Tri klasy:	3. 315 SHILOH Summerville	Vystavovateľ B. Sabolová
	1. 401 LADOVÁ SOCHA Mego	Vystavovateľ Š. Jeník
	2. 461 HRIEŠNY TANEC Belička	Vystavovateľ J. Roman
Novošľachtenie:	3. 355 NEW AGE Šaran	Vystavovateľ J. Roman
	1. 433 Semenáč 12-97-8 Roman	Vystavovateľ J. Roman
	2. Semenáč 42/3-140 Jeník	Vystavovateľ Š. Jeník
	3. Semenáč 43/1-15 Jeník	Vystavovateľ Š. Jeník

Vyhodnotené kultivary si mohli návštevníci prezrieť v samostatnej expozícii na výstavných stoloch. Návštevnosť výstavy bola podobná predchádzajúcim rokom aj napriek tomu, že vstupné na výstavu bolo dobrovoľné.

Návštevníkom na výstave boli poskytnuté informácie o pestovaní gladiol. Uvádžam niektoré dojmy zapísané v kronike výstavy:

„Keď bude v rajskej záhrade taká krásna, už sa teším na odchod z tohoto sveta.“ Katka.

„Ďakujem za krásny zážitok pestovateľom Gladiol klubu. Nech im ich entuziazmus vydrží aj naďalej.“ Nečitateľný podpis.

„Celoročné úsilie pestovateľov je odmenou pre návštevníkov.“

„K pestovaniu treba lásku a vystavovatelia ju majú.“ Nečitateľný podpis.

Na záver chcem poďakovať všetkým usporiadateľom za vynaložené úsilie a spoluprácu pri organizácii a propagácii tejto výstavy.

Výstava Bardejovské kúpele II

Ján Roman

Druhá výstava v Bardejovských kúpeľoch sa konala v dňoch 8. - 10. septembra 2006. Na výstave v tom čase bolo možné prezentovať neskoršie kvitnúce kultivary gladiol, ktoré ešte v termíne prvej výstavy nekvitnú. Výstava sa konala v réžii predchádzajúcej výstavy s podobným scenárom. Na výstave bolo vystavených viac ako 550 klasov gladiol. Aj túto výstavu otvoril predseda Gladiol klubu a člen GLADIRISU Štefan Jeník, za prítomnosti zástupcu riaditeľa podniku Bardejovské kúpele a. s. Výstavy sa zúčastnili všetci vystavovatelia z predchádzajúcej výstavy. Hodnotenie vystavených kultivarov urobila komisia vystavovateľov v druhý deň výstavy s týmto výsledkom:

		Šľachtiteľ	Vystavovateľ
Trieda 100-200:	1. 213 LEN JAMES ELLIS	Adamovič	Š. Jeník
	2. 255 RED RIDING HOOD	Verinš	Š. Jeník

Trieda 300:	3. 157 SHAWNA	Cox	Š. Jeník
	1. 363 RADYNĚ	Minařík	J. Roman
	2. 373 PULCHRITUDE	Klutey	Š. Jeník
Trieda 400:	3. 304 HURON MEADOW	Peeters	J. Roman
	1. 465 LAVENDER TOWER	Václavík	Š. Jeník
	2. 464 RUŽOVÁ FANTÁZIA	Roman	Š. Jeník
Trieda 500:	3. 410 IVORY QUEEN	Šaran	J. Roman
	1. 500 AZ ARKTÍDA	Adamovič	Š. Jeník
	2. 557 GENERÁL PATTON	Koníček	Š. Jeník
Trieda Exoty:	3. 526 SYRÁKOV	Kovařík	J. Roman
	1. 401 RÁJ SRDCE	Mimránek	J. Roman
	2. 571 MARSIANKA	Murin	Š. Jeník
Tri klasy:	3. 533 HVIEZDICA	Adamovič	Š. Jeník
	1. 454 REQUIEM	Šaran	Š. Jeník
	2. 400 BIELE RÁNO	Roman	J. Roman
Novošľachtenie:	3. 461 JARNÍ TÁNÍ	Koníček	Š. Jeník
	1. 463 Semenáč 8-01-2	Roman	J. Roman
	2. 465 Semenáč 2-02-1	Roman	J. Roman
	3. 465 Semenáč 7-01-2	Roman	J. Roman

Nakoniec keď mám zhodnotiť aj túto výstavu je treba povedať, že mala podobný úspech ako predchádzajúca výstava, a to čo do krásy, kvality, ale aj návštevnosti. Ohlasy boli podobné ako na predchádzajúcu výstavu. Kúpeľní hostia aj tenoraz mohli si vychutnávať krásu vystavovaných kultivarov gladiol a tak načerpať sily pre svoje zdravie. Nakoniec by som chcel poďakovať vystavovateľom ako aj usporiadateľom výstavy za vynaloženú prácu, so želaním, aby sme sa pri takých úspešných výstavách mohli stretnúť aj v roku 2007.

Jak si vedly české mečiky v USA a Kanadě v roce 2006

Petr Mimránek

Poslední zimní bulletin NAGC „Glad World“ má pořadové číslo 248. Na titulní straně je barevná fotografie vítězného mečiku testovaného a množeného v trial gardens, nazvaného STAR PERFORMER. Pro rok 2007 se dostalo cti nosit ocenění All-America odrůd šlechtitele Clifffa Hartlineho z Kansasu, stát Ohio. Barevný kód je určen 377, ale údajně snadno tvoří květy o velikosti 400. Toto ocenění může získat jen šlechtitel amerického původu.

Pro zajímavost, na zadní straně bulletinu je nabídka firmy Peeters Enterprises a fotografie tří klasů novinky pro rok 2007 nazvané PUCKER IJP s kódem 453 M.

Velká část bulletinu je věnována již pravidelně stati „TALK RADIO“, kde zkušení pěstitelé odpovídají na dotazy začínajících pěstitelů. Značná část je věnována tématu „výstavní a dekorativní gladioly“. Vysvětlení dávají Cliff Hartline a Ed Frederick. Myslím, že i v našem zpravodaji by se měl dát větší prostor tomuto vysvětlení, protože někteří naši členové a dokonce i šlechtitelé tento rozdíl stále nedovedou rozlišit.

Dále následuje zajímavý článek od bratrů Selingerových, kteří vysvětlují vliv

jevu „La Nina“ na změny počasí a jeho následky na pěstování mečíků v USA a Africe.

V článku In Memoriam je rozloučení s šlechtitelem Jamesem B. Martinem, který zemřel 4. srpna 2006. Svůj nejlepší mečík LADY LUCILLE uvedl v roce 1996 jako osmdesátiletý. Pojmenoval jej po své manželce. Mimo tento mečík uvedl celkem na padesát odrůd.

Následující článek je věnován dalšímu zemřelému šlechtiteli, Donu Curtisovi, který je znám vyšlechtěním odrůd ABBIE a MURIEL.

Jako každý rok, nejpodstatnější část zimního bulletinu je věnována různým tabulkám a hodnocením z výstav po celých státech.

Velkokvěté symposium sestavil William Owen.

Tabulky jsou řešeny počítačem a uvádějí mečíky, které získaly nejvíce bodů a to podle barevných skupin. Uvedu vždy jen mečík, který v každé barevné skupině získal první místo a následně uvedu mečíky české, které se zde zařadily.

Bílé: OF SINGULAR BEAUTY, bílé s okem: HURON KISSES.

Zelené: SILVER GREEN, tmavě zelené KILLARNEY.

Krémové: HURON SILK a IVORY QUEEN (Šaran), světle žluté: GOLDEN MELODY, středně žluté: SHOWSTAR, tmavě žluté: HONEY BEE.

Bledě oranžové: SHARKEY, světle oranžové: DARLIN' CLEMENTINE, oranžové: ORANGE JULIUS, tmavě oranžové: PRETTY WOMAN.

Světle lososové: DREAM'S END, lososové: PARADE, lososové tmavé: LOVE IN A MIST.

Růžové bledé: MARJ S., růžové světlé: UPPER CRUST, růžové: LADY LUCILLE, růžové tmavé: DEAN'S LIST.

Červené světlé: DRAMA, červené: TIMESCAPE, červené tmavé: HURON JEWEL, černě červené: HURON DARKNESS.

Malinově růžová bledá: HURON BLUSH, malinově růžová světlá: DEANNA, malinově růžová: ROYAL SPIRE, malinově růžová tmavá: CRUSADER, malinově růžová až černá: HURON NORMA.

Levandulová bledá: PILLOW TALK, levandulová světlá: SHOWSTOPPER, levandulová střední: ROBERT S., levandulová tmavá: MICHAEL B.

Modrofialová světlá: RASMIN, modrofialová střední: OCEAN ICE, modrofialová tmavá: STARRY NIGHT.

Kouřová světlá: OLD SPICE, kouřová střední: MILEESH, kouřová tmavá: DARK SUEDE a SIRAEEL (Koniček), hnědá: GOLIATH.

V malokvětém symposiu, vypracovaném C. Sue Jackson, vyjmenuji jen české vítězné odrůdy:

bílé se znakem: DOMINICK C. (Mimránek), sedm prvních cen a celkem 60 bodů,

tmavě zelené: EMERALD SPRING (Koniček), 12 prvních cen, celkem 84 bodů,

šedě hnědé: DAY'S END (Rýznar), 5 prvních cen, celkem 35 bodů,

tmavě hnědé: BROWN STAR (Mimránek), 4 první ceny, 38 bodů.

Oba hodnotitelé si velmi stěžují na extrémní počasí, zpočátku horko a sucho a také přívalové deště.

TOP TEN SHOW REPORT 2006 sestavil Mel Schimpf:

Proti loňskému roku si velmi významně polepšila odrůda PINK ELEGANCE přítele Konička s 37 body, která se posunula na třetí příčku za UPPER CRUST a nejlepší LADY LUCILLE.

INTRODUKCE 2007 : Jaroslav Koniček, Rašínová 860, 289 12 SADSKÁ

ASTERIA

BANANA OIL

BOREAS

ERIS

FORKYS

CHRONOS

KOTTOS

LET'S DANCE

LIMPOPO

MARSYAS

TYFON

NEMESIS

ORANŽOVÁ HVĚZDA

SELENE

TIMON

METIS

Petr Mimránek, Mysločovice 169

RŮŽOVÁ SONÁTA

První výstava mečků a lilií v Letohradě 2006

Ivan Šaran , Olomoucká 38,796 01 Prostějov :

CLARE

FANN

HEIDI

IZA

DOUBLE VIOLET

INIS

JEANNA

JUSTINE

KAMI

POKRAČOVÁNÍ Ivan Šaran:

JOSEPHINE

JULLY

XIXI

Jiří Václavík

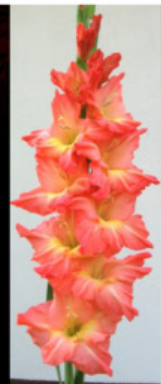
Lubomír Rýpar, Loučky 184, 742 36 Jakubčovice nad Odrou :

JARNÍ OBLEVA

LONG BEACH

MEDOVÝ PERNÍK

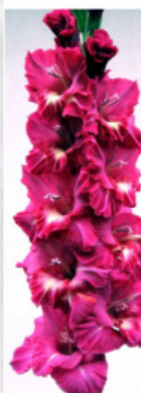
MENÁDA

R 835

R 917

R 837

R 877

R 900

R 902

R 918

POKRAČOVÁNÍ Lubomír Rýpar:

R 910

R 934

R 935

R 943

Ing. Milan Prachař a Jan Machala

Ján Roman , Pol'ana 95, 066 01 Humenné, SR:

ČERVENÉ OPOJENIE

ELEGANTNÁ DÁMA

YELLOW ARROW

LAVENDER STAR

RÚŽOVÉ VZRUŠENIE

EXOTIC TOWER

Václav Heicl, E.Hyblerové 526, 149 00 Praha 4 Háje:

ŠÍRAVA

GREEN MEADOW

RED FANCY

RÁKOSNÍČEK

KARKULKA

HVĚZDA JIHU

V tabulce nejlepších odrůd posledních pěti let si dobře vede IVORY QUEEN přítele Šarana, a to na osmé pozici s 21 body.

Také mne zaujaly výsledky výstavy 2006 Wisconsin State Fair Gladiolus Show, ze dne 3. srpna, kde PINK ELEGANCE získala vítězství v kategorii 3 klasy. Chtěl bych upozornit i na to, že v USA se hodnotí v kategorii 3 klasy každý klas samostatně a ne jako u nás tři klasy v jedné váze. O to je toto ocenění výraznější. Tyto klasy vystavoval pěstitel A. Winter.

Po seznamu introdukcí za rok 2006 se pokračuje obsáhlým článkem od Bruce Elwella z New Yorku, který žije na Manhattanu a dojíždí do své zahrady míle daleko. Popisuje svou lásku k mečíkům, k přátelům pěstitelům a jak se těší na další kvetení svých semenáčů. Má právě šedesát let.

Vyjmenovává odrůdy se kterými začínal a svá první křížení. Článek je opravdu obsáhlý, píše o kříženích na vůni, o exotických odrůdách a dalších zvláštostech.

Dále je adresář nových členů, kterých v minulém roce přibýlo 22, plus 3 z Kanady a jedna členka z Rumunska.

Bulletin je ukončen nabídkami firem, pěstujících mečíky.

Kdo má internet, může si prohlédnout stránky www.gladworld.org.

INTRODUKCE 2007

Jaroslav Koniček, Rašínova 860, 289 12 Sadská:

ASTERIA, 367 LM, Václavík 2007 – Pozoruhodná, středně sytě vínově růžová s výrazným světlejším lemem okrajů okvětních plátek. Střed okvětních lístků je zvýrazněn tmavší linkou. Najednou otevře 9 až 11 květů z celkového počtu 22 až 24 puků. Klasy mají dvouřadé uspořádání, výborný zdravotní stav. Z 3, W 3. Semenač č. H 389-131/99, 408/93 x 98/94.

BANANA OIL, 401 LM, Koniček 2007 – Vynikající, velmi krásný mečík voskové substance, silně zřasených, pěkně tvarovaných květů a ideálního tvaru klasu. Barva je bílá se smetanovým hrdlem, klasy mají 24 až 25 pupat, otevírá 10 až 11 květů, 6 ukazuje barvu. Velmi zdravý, dobře množivý. Z 3-4, W 3-4. Semenač č. 13/1-1-93/96, Snow Bank x French Silk.

BOREÁS, 377 M, Václavík 2007 – Rostliny dosahují výšky okolo 150 cm. Barva květů je lesklá, fialově purpurová, v hrdle světlejší odstín. Květy jsou jemně žilkované s nepatrnou karminovou rýskou uprostřed petálů. Mají čtvercový tvar, konce květů jsou prohnuté a protažené do špiček. Klasy jsou dvouřadé na dlouhém stonku, nesou 22 až 24 puků, otevírá 8 až 10 zvlněných, voskovitých květů. Z 2-3, W 3. Semenač č. F 414-490/99, 369/93 x 381/93.

ERIS, 323 M, Václavík 2007 – Květy mají středně oranžovou barvu, spodní lupeny jsou z větší části překryty odstínem žluté barvy, na které je výrazné červené očko. Klasy jsou dvouřadé, květy pevně uchycené. Mají 22 až 24 pupat, otevírá 8 až 9 voskovitých, dobře zvlněných květů. Dekorační odrůda vhodná i pro řez květů. Z 3, W 3. Semenač č. H 143-90/99, 428/94 x Stáňa sport.

FORKÝS, 399 LM, Václavík 2007 – Velmi čistý odstín tmavě purpurově hnědé barvy s tmavší colorou okrajů plátek. Květy jsou silně voskovité substance, zvlněné. Klasy jsou pevné, vysoké, dvouřadé. Nesou 23-25 puků, otevírá 9-11

květů. Svými parametry se řadí mezi výstavní mečíky, je velmi vhodný i na řez květů. Tajemná kráska s hezky zvládnutými květy. Neobvyklá barva. Z 2-3, W 5. Semenač č. H 353-104/99, 985/96 x 362/94.

CHRONOS, 400 M, Václavík 2007 – Veliký, bílý s nepatrným nazelenalým hrdlem. Květy jsou moderně nařasené a dobré voskovité substance. Vytváří mohutné klasy s dlouhým stonkem, klas dosahuje v dobrých podmínkách výšky 150 cm i více a má 23-25 poupát. Impozantní nákvět 9 až 11 květů a dalších 8 poupát ukazuje barvu. Pro své vlastnosti je předurčen pro výstavní i komerční účely. Z 3-4, W 3-4. Semenač č. L 154-422, 889/94 x 332/99.

KOTTOS, 437 M, Václavík 2007 – Lososově oranžové květy mají na spodních petálech výraznou žlutou skvrnu s kontrastním malým červeným očkem. Květy jsou pěkně zřasené, silně voskovité substance. Klasy jsou vysoké s dvouřadým uspořádáním dobře tvarovaných květů. Roste velmi zdravě, dobře se množí. Vhodný na výstavy i na řez květů. Pěkná kombinace barev. Z 4, W 3-4. Semenač č. H 90-259/00, 26/91 x 306/94.

LET'S DANCE, 497 M, Kovařík 2007 – Luxusní, sametově kouřově hnědý mečík, který určitě upoutá každého návštěvníka zahrad i výstav. Uprostřed petálů nepatrná zlatá ryska. Klasy mají perfektní dvouřadé uspořádání květů, které jsou pevně uchycené na stonku. Květy mají silnou voskovitou substanci s parádním zřasením. Výstavní klasy nesou 23 až 25 poupát, otevírá 9 až 11 květů, 6 ukazuje barvu. Z 5, W 5. Semenač č. S 184, Jungle Flower x Tribute.

LIMPOPO, 469 LM, Koniček 2007 – Velmi tmavý, vínově černorůžový v sametovém provedení, spodní okvětní plátky mají tmavší odstín. Květy jsou zřasené, vysoké voskovité substance odolné počasí – vodě i sluníčku. Klasy mají přísné, dvouřadé uspořádání, nesou 24 až 26 puků, udrží nákvět až 12 květů, někdy i více. Vynikající odrůda s výborným rodičovstvím. Výstavní typ, dráždivá novinka. Z 4-5, W 3-4. Semenač č. 40/1-2-92/00, Olinka x Ebony Beauty.

MARSYAS, 465 M, Václavík 2007 – Podobný mečík jsme v posledních letech nikde kolem neviděli, ale cítíme jeho hodnotu, kterou obohacuje náš katalog. Cítíme, že tento je lepší a krásnější v porovnání s některými podobnými, které jsou prodávány. Neskutečně zřasená a extrémně voskovitá je tato novinka. Barva květů je cyklámenově růžová se smetanovým hrdlem a dráždivým světlým lemováním okrajů okvětních plátek. Klasy mají přísné, dvouřadé uspořádání květů s 23 až 25 poupaty, otevírá 10 až 12 květů. Bojovník za nejvyšší ocenění na výstavách, upoutá každého pěstitele. Z 6, W 5-6. Semenač č. H 389-238/00, 408/93 x 98/94.

MÉTIS, 425 LM, Václavík 2007 – Sytý, středně lososově oranžový mečík, který má opravdu všechno. Na spodních petálech je velká žlutá skvrna s kontrastním červeným očkem. Roste na zahradě do výšky 150 cm s rovným, silným, řezovým stonkem. Klasy mají 23 až 25 puků, otevírá 10 až 12 květů pravidelně uspořádaných. Květy jsou krásně zkadeřené, voskovité, pevně uchycené. Výborný zdravotní stav, dobře se množí. Velmi dobře se pěstuje a je atraktivní nejen barvou, ale i perfektní stavbou klasu. Z 3, W 3. Semenač č. H 144-119/99, 428/94 x Topaze.

NEMESIS, 417 M, Václavík 2007 – Květy jsou zlatě žluté barvy s krásným, třešňově červeným okem. Formálně umístěné květy s dobrou voskovitou

substancí, excelentní vazba. Klasy mají 23 až 24 puků, otevírá 9 až 10 květů. Dobře se množí. Nádherná a půvabná odrůda s velkou budoucností. Velmi vhodná odrůda pro řez květů, ale i pro výstavní stoly, bude se určitě líbit. Z 2-3, W 3. Semenač č. H 164-162/99, 866/94 x 428/94.

ORANŽOVÁ HVĚZDA, 427 LM, Kovařík 2007 – Nápadné, tmavě lososově oranžové květy s nepatrnou bílou ryskou uprostřed petálů. Klasy mají výstavní dvouřadé uspořádání, nesou krásné květy nezvyklého kulatého tvaru, voskovité substance, pěkně zvládnuté. Počet puků 23 až 25, otevírá 9 až 11 květů, dalších 5 ukazuje barvu. Velmi zdravě rostoucí novinka vhodná pro výstavy, ale i pro dekoraci a řez květů. Z 4-5, W 4-5. Semenač č. S 52, Touch O'Class x Pochodeň.

SELÉNÉ, 437 LM, Václavík 2007 – Velmi podobná rodičovské odrůdě „Princess Margaret Rose“, kterou ovšem překonává svými velikostními parametry. Květy jsou větší, lososově červené barvy s velkým, zářivým žlutým hrdlem. Klasy nesou 23 až 25 puků, otevírá 10 až 12 květů. Výška rostlin 150 cm a více, dobrý zdravotní stav. Pěkná stavba klasu s pěknou špičkou. Velmi dobře se pěstuje a je atraktivní nejen barvou, ale i perfektní stavbou klasu. Upoutává návštěvníky výstav, kde získala velkou oblibu. Z 3, W 3. Semenač č. H 63-44/99, Princess Margaret Rose x 866/94.

TIMON, 300 LM, Koniček 2007 – Sváteční, čistě bílá barva s elegantně zřasenými a voskovitými květy. Vytváří rovné, dvouřadé klasy s precizním, formálním umístěním květů na pevných klasech s 24 až 26 poupaty. Současně nakvétá 10 až 12 květů. Perfektní výstavní i dekorační odrůda, zdravě roste a dobře se množí. Z 4, W 3-4. Semenač č. 31/1-5-90. Dana x White Ice.

TYFÓN, 457 M, Václavík 2007 – Svítivá, horečnatá, signálně červená barva, ve velmi čistém odstínu, která na záhoně doslova září. Uprostřed petálů nepatrný bílý proužek, v hrdle černé oko. Pravidelné dvouřadé klasy s 22 až 24 poupaty, současně nakvétá 8 až 10 květů. Květy jsou pěkně zvládnuté, dobré voskovité substance. Trvanlivost ve váze a odolnost vůči nepříznivému počasí je velkým kladem této novinky. Výborné vlastnosti pro řez květů i pro výstavní stoly. Z 3, W 3. Semenač č. F 477-90/98, 401/90 x Černý drahokam.

Ivan Šaran, Olomoucká 38, 796 01 Prostějov:

CLARE, 387 E, Šaran 2007 – Tmavě fialová ve dvou odstínech s bílými šípy na spodních lupenech. Klas je vysoký s 17-19 puků, květy dobře zvládnuté a voskové. Kvete mezi prvními. Přínos do sortimentu v dané barvě. Sem. 12/00.

DOUBLE VIOLET, 383 EM, Šaran 2007 – Zvláštní a skutečně ojedinělá kombinace barev. Základní je jemně levandulově-fialová, v hrdle je veliké, silně kontrastní, tmavě fialové oko. Klas je dlouhý s 22-24 puků, květy jsou jemně zvládnuté, ale pevné. Kvalitní novinka. Sem. 27/00, Fiona x Destera.

FANN, 335 M, Šaran 2007 – Svítivě lososová s krémovým hrdlem. Klas je vysoký, douřadý, nese 26-28 puků, květy jsou pěkně zvládnuté i voskové. Dobrá výstavní i tržní odrůda. Sem. 69/02, Clarence's Choice x Gladiris.

HEIDI, 447 M, Šaran 2007 – Sytá růžová barva s čistým bílým jazýčkem. Klas je dvouřadý, nese 24-26 puků. Květy jsou zvládnuté, voskové, drží dlouho nákvět bez známek vadnutí. Dobrá výstavní odrůda. Sem. 26/02, Pink Lady x

Clarence's Choice.

- INIS, 410 LM**, Šaran 2007 – Krémově bílá barva. Klas je vysoký, přísně dvouřadý, s 27-29 puky. Květy jsou jemně zvlněné, pevné, nákvět až 14 květů. Skvělá výstavní odrůda. 2. místo v kategorii semenáčů na výstavě Nový Jičín 2006. Sem. 71/99, Ice Cap x Delilah
- IZA, 304 EM**, Šaran 2007 – Čistá zelená barva. Klas nese 22-24 puků, je vyšší, pravidelný. Květy jsou zvlněné, voskové, drží barvu i po nákvětu. Jeden z nejranějších. Sem. 4/00, Jade x Mountain Meadow.
- JEANNA, 437 LM**, Šaran 2007 – Pěkná lososová s bílým jazýčkem a vínovými šípy v hrdle. Vysoký klas je složený v přísném dvouřadu, nese až 28 puků, v nákvětu udrží 12 květů, jemně zvlněných, pevných. Vysoko hodnocená při testování v Anglii i v USA. Sem. 116/00, Parade x Delilah.
- JOSEPHINE, 414 M**, Šaran 2007 – Žlutá barva bez znaků. Klas je vyšší, nese 23-25 puků, květy jsou zvlněné, voskové. Dobrá výstavní i tržní novinka. Sem. 48/01, Fall Days x Gladiris.
- JULLY, 425 M**, Šaran 2007 – Jemně oranžová s tmavším odstínem stejné barvy v hrdle. Klas je přísně douřadý, vyšší, nese 25-27 puků, květy jsou jemně zvlněné, pevné. Výborná výstavní novinka. Sem. 10/97, Kiri x open.
- JUSTINE, 367 EM**, Šaran 2007 – Zřídka vídaná, ale o to hezčí kombinace. Sytě neonově purpurová barva s tmavším sametovým okem v základní barvě. Vysoký klas má 20-22 puků. Květy jsou jemně zvlněné, voskové. Přínosná novinka pro barvu. Sem. 3/02, Pulchritude x open.
- KAMI, 425 M**, Šaran 2007 – Lososová s růžovou a žlutým jazykem. Klas je vyšší, s 26-28 puky, nádherně složený, skutečně výstavní s nákvětem až 14 květů. Květy jsou zvlněné, voskové, pevné. 1. místo v kategorii semenáčů na výstavě Nový Jičín 2006 – Grand Champion. Sem. 47/01, Ice Cap x Delilah.
- XIXI, 278 M**, Madeson/Šaran 2007 – Tmavě purpurová ve dvou odstínech. Klas je vysoký, dvouřadý, nese až 27 puků. Květy jsou zvlněné, voskové. Nadějná výstavní miniatura, která již zvítězila na výstavách v Hlučíně, Rajeckých Teplicích i na výstavě Nový Jičín 2006. Sem. 97-311.

Ján Roman, Poľana č. 95, 066 01 Humenné, SR:

- ČERVENÉ OPOJENIE, 456 M**, Roman 2007 – Farba červená, kvety silne zriadené a voskové. Klas s dvojradovým usporiadaním kvetov. V. 150/67 cm, p. 20/8/5/7. Semenáč 14-97-2 z kríženia Campino x Zlatá Niké.
- ELEGANTNÁ DÁMA, 545 LM**, Roman 2007 – Farba pinkovoruzová s krémovožltým okom. Kvety silne zriadené, voskové, pevne uchytené na dvojradovom klase. V. 135/75 cm, p. 21/8/6/7. Semenáč 9-02-1 z kríženia Elegance x Monet.
- EXOTIC TOWER, 435 M**, Roman 2007 – Farba lososovo pinková so žltou a na nej ružové žilkovanie. Jeden z najkrajších exotov. Krásny rovný klas s dvojradovým usporiadaním kvetov. Silné zriadenie a vosk. V. 130/65 cm, p. 21-22/8/6/7. Semenáč 12/97/8 z kríženia Černý kámen x Lemon Meringue.
- GREEN MEADOW, 402 EM**, Roman 2007 – Farba zelená, na okrajoch lupeňov svetlejšia. Kvety na klase dobre usporiadané, pekne zriadené a voskové. V. 130/60 cm, p. 20/8/5/7. Semenáč 16-97-2 z kríženia Gillian x Zlatá Niké.
- LAVENDER STAR, 475 M**, Roman 2007 – Farba levandulová s bielym okom.

Vítazný semenáč na 2. výstave v Bardejovských kúpeľoch. Pekne zriadený s dobrým voskom a dvojradom. V. 140/70 cm, p. 23/8/8/7. Semenáč 8-01-2 z kríženia Grand Finale x 5-97-5 (Fancy Free x Lemon Meringue) x Lemon Meringue.

- RED FANCY, 454 M**, Roman 2007 – Farba lososovočervená. Kvety silne zriadené a voskové. Klas rovný s krásnym dvojradovým usporiadaním kvetov. V. 140/67 cm, p. 20/8/5/7. Semenáč 3-97-5 z kríženia Peerless x Lemon Meringue.
- RUŽOVÉ VZRUSENIE, 466 EM**, Roman 2007 – Farba tmavoružová. Kvety silne zriadené a voskové s krásnym dvojradovým usporiadaním na klase. V. 135/65 cm, p. 24/9/7/8. Semenáč 13-97-8 z kríženia Campino x Zlatá Niké.
- ŠÍRAVA, 365 M**, Roman 2007 – Krásna cyklámenová farba, vrchné lupene svetlejšie, vnútro tmavšie a na ňom krémový prúžok. Krásne zriadenie a vosk. V. 130/65 cm, p. 21/8/6/7. Semenáč 21-02-2 z kríženia Anna Leorah x 13-97-8 (Campino x Zlatá Niké).
- YELLOW ARROW, 414 EM**, Roman 2007 – Farba žltá, vrchné lupene svetlejšie. Tvar kvetu exotický so silným zriadením a voskom. Kvety usporiadané v dvojrade. V. 130/65 cm, p. 22/8/7/7. Semenáč 10-97-2 z kríženia Athos x Lemon Meringue.

Lubomír Rýpar, Loučky 184, 742 36 Jakubčovice nad Odrou:

- MENÁDA, 375 M**, Rýpar 2007 – Středně levandulový s výrazným bílým okem, hezky zvlněný, v. 120/65 cm, 21/8/4 p., kv. 12 cm. Sem. R 834, Modrá řeka x Modrovous.
- NAJÁDA, 400 EM**, Rýpar 2007 – Ledově bílý, krajkovitě zvlněný, dekorační exot, v. 115/55 cm, 22/8/4 p., kv. 12 cm. Sem. R 836, Zlatá horečka x Extračistota.
- ŠARÁDA, 313 EM**, Rýpar 2007 – Žlutý s výrazným vínovým, střikaným okem a reflexy, silně zvlněný, v. 130/70 cm, 22/10/5 p., kv. 11 cm. Sem. R 820, Jester+ x Hallmark.

Petr Mimránek, 763 01 Mysločovice 169:

- RŮŽOVÁ SONÁTA, 465 M**, Mimránek 2007 – Růžově levandulový s krémovým okem, vnitřní lupeny jsou krásně lemovány tmavě růžovou. Rovné klasy mají 22-24 puků, 7 otevřených květů a 5 poupat vybarvených. Rostlina dosahuje výšky 115-120 cm, roste zdravě a dobře se množí z brutu. Květy mají zkadeření do stupně 3. Byl pokřtěn při příležitosti letní etapy výstavy Flora Olomouc 2006 předsedou zahrádkářského svazu MUDr. Křížem a ředitelem výstaviště Zdeňkem Štefkou. Současně dostal od hodnotitelské komise 1. cenu za nejlepší novošlechtění. Sem. č. AZP-7, Pulchritude x (Olinka x Plzeňský Šampion).
- SMUTNÝ ACANT, 341 EM**, Mimránek 2007 – Při rozkvétání jsou poupata červenavě růžová, ale rozevřené květy mají bledě krémový základ, růžový okraj a výrazné tmavě červenofialové oko. Narůstá do 28 puků a výšky 125 cm. Květy jsou pevné, voskové a zkadeřené. Dává množství klíčivého brutu a hlízy jsou zdravé. Sem. BFB-11, Esperanto x Pulchritude x (Olinka x Plzeňský Šampion).

Václav Heicl, E. Hyblerové 526, 149 00 Praha 4 – Háje:

HVĚZDA JIHU, 461 EM, Heicl 2007 – Smetanově bílý, vnější lístky s růžovým nádechem, rozmyté světle žluté oko s purpurovou kresbou, voskový se žraseným okrajem, slabá vůně. Sem. 98/02/10, Destiny x Jantarnaja Baltika.

KARKULKA 007, 437 M, Heicl 2007 – Světle cihlově červený, tmavší oko s bílým lemem, slabě voskový s mírně žraseným okrajem. Na rozdíl od ostatních potomků ze stejného křížení, kteří se vyznačují slabou vůní specifického typu, tento nevoní. Sem. 98/02/12, Destiny x Jantarnaja Baltika.

Za kosatci do Oregonu II

Leonard Rýznar

Druhou velkou zahradou, kterou jsme navštívili, byla Cooley's Gardens. Zde byla rovněž přístupná jen předváděcí plocha, ohlásili jsme se však v recepci firmy a po chvíli se nás ochotně ujal šéf firmy – pan Ernst. Měli jsme možnost projít si porosty s vysázenými semenáči. Pan Ernst byl velmi vstřícný, takže jsme ho pilně zpovídali. Svěřil se nám, že v roce 2006, u příležitosti konventu AIS, předvede firma veřejnosti skutečně červený kosatec. Za zmínku stojí i to, že v Cooley's Gardens jsme se setkali s předním ruským pěstitелеm kosatců panem Loktěvem. Rozhodně nás ani ve snu nenapadlo, že se budeme v Americe s někým domlouvat i rusky.

Krom předváděcího porostu měli návštěvníci možnost shlédnout i výstavu řezaných květů. Na této výstavě mě ale nejvíce upoutal soubor vystavených firemních katalogů, od počátků firmy až do dneška.

Na nádvoří firmy bylo možno si prohlédnout pod přístřeškem stojící stroje, používané ve firmě.

Kousek od Cooley's Gardens mají zahradu pan a paní Meekovi. Mají na svém šlechtitelském kontě mnoho krásných odrůd, např. nádherné kultivary Double Billing, Imaginarium, Orange Impact. Já jsem byl zcela unesen jejich nádhernými oranžáky, na které jsou Meekovi asi stejně zatíženi, jako já. Přijali nás zprvu poněkud rozpačitě, nebyli jsme u nich ohlášení. Po chvíli však s námi už pan Meek běhal ochotně po zahradě se sešitem v ruce. Poté mezi nás přišla i jeho paní, která byla velmi blízkou přítelkyní známé, bohužel již zesnulé vynikající šlechtitelky paní O. Brownové. Jejich blízký vztah připomínal malý pomníček, postavený u záhonu, na kterém mají Meekovi vysázeny nejlepší semenáče paní Brownové. Manželé Meekovi se nám přes svůj věk věnovali opravdu s velkým nasazením a mohu říct, že to bylo jedno z nejkrásnějších setkání v Oregonu. Snad pro úplnost je třeba zmínit, že Meekovi sami do zahraničí kosatce neposílají, jejich odrůdy se dostávají do oběhu prostřednictvím jiných pěstitelů či firem.

Ve státě Washington, kousek za hranici s Oregonem, má své kosatcové království prezident AIS pan Aitken (Aitken's Salmon Creek Garden). I zde jsme byli přijati velmi srdečně. Zahrada pana Aitkena je rozložena v poněkud členitém terénu, což je pro kosatce velká výhoda. Mírný svah zajišťuje odchod přebytečné vody po nadměrných srážkách. U pana Aitkena jsme krom skupiny TB viděli i široký sortiment nádherných sibiřských kosatců. Těm se budeme věnovat podrobně později. Po

příjemném posezení u občerstvení jsme si ještě prohlédli ve skleníku orchideje paní Aitkenové a uháněli jsme zpět do Salemu.

Krátce jsme navštívili také Snowpeak Irises and Daylilies Garden. Zde jsme se dlouho nezdrželi, za zmínku stojí jen to, že jsme zde spatřili nádherně barevnou, fotogenickou užovku.

Při svých toulkách po kosatcových zahradách jsme se dověděli o existenci Oregon Garden, v které se měla konat v době našeho pobytu v USA výstavka kosatců. To jsme si pochopitelně nemohli nechat ujít. Je to nádherná, krásně upravená okrasná zahrada, plná pěkných zákoutí, trvalek a dřevin. Je situována v mírně zvlněném terénu, což poskytlo zahradním architektům, kteří ji navrhovali, mnoho prostoru pro tvorbu krásných scénérií. Avizovaná výstavka kosatců byla instalována ve velké dřevěné budově, domnívám se, že šlo spíše o jakousi reprezentaci nových semenáčů, vyšlechtěných pěstiteli dané oblasti.

V hotelové recepci nás upoutal letáček, zvoucí k návštěvě firmy, zabývající se pěstováním pivoň. Firma byla blízko, takže jsme se šli podívat, co tam mají hezkého. No, bylo se na co koukat. Pivoňe byly vysázeny na velkých záhonech, mezi kterými byly široké travnaté chodníky. Některé odrůdy teprve rozkvetaly, některé již odkvetaly. Nejvíce mě snad upoutaly poloplíné žluté odrůdy, u kterých střed květu vypadal jako další květ, vložený do květu většího.

Salem je poměrně malé městečko, které moc nezapadá do našich představ o amerických městech s mrakodrapy a záplavou obchodů. Proto jsme se rozjeli jednoho půldne do Portlandu, abychom tam nakoupili svým blízkým dárky. Je to krásné, čisté, výstavné město s poměrně velkým a velmi moderním letištem.

Jeden den, krátce před odletem domů, jsme se ještě zajeli podívat na západní pobřeží, tedy k Pacifiku. Přejeli jsme hřeben hor, nepříliš vysokých, posílili se v bistru sendvičem a šli jsme se podívat na Tichý oceán. Byl zalitý sluncem, šuměl a šplouchal. Poněvadž nás upozorňovali na to, že voda v něm je velmi studená, chtěl jsem se o tom sám přesvědčit. Byl jsem za tento výzkum patřičně odměněn – voda mě neočekávaně ošplouchla až pod kolena a chodil jsem pak po pobřeží bos. Stále jsem si představoval, jaká by to byla paráda, mít tak nákladák toho krásného jemného písku doma na zlehčení půdy!

Příroda je těsně u moře typická – na dunách roste jen jakási velmi tvrdá tráva, podobná naší ostřici. Kousek dál od moře rostlo cosi (botanikové laskavě prominou) jako janovec. Tato kytky byla právě v plném květu a záplava žlutí dávala krajině ten pravý šmrnc.

Vylézt na dunu nebylo snadné, písek jsem vysypával z bot ještě doma. Moje snaha pořídit z vrcholu duny panoramatický snímek nebyla korunována úspěchem. Táhnul jsem kvůli tomu z domu stativ, ten ale v písku klesal a klesal. Tak jsem to fotil z ruky a doma panorama pracně složil na počítači.

Několik kilometrů dál jsme na pobřeží chvíli sledovali zajímavý sport – sjíždění písčných dun na motokárách.

Poslední den pobytu se kruh našeho putování po Oregonu uzavřel: Zajeli jsme ještě jednou k páňům Blackovi a Johnsonovi, tedy do Mid America Garden. Ještě jednou jsme si prohlédli celý porost a naši zase mnoho nového. A pilně jsme sbírali pyl, samozřejmě s laskavým (a velmi ochotným) svolením majitelů. A to už jsme byli myšlenkami tak trochu doma, v duchu jsme už plánovali, který pyl na kterou odrůdu doma nanese. Ještě poslední snímky v zahradě a cesta do hotelu.

Byla to cesta nesmírně poučná a zajímavá. Viděli jsme hodně zajímavého, moc nových odrůd a v neposlední řadě jsme poznali hodně milých a vstřícných lidí. Bez nadsázky můžeme říct, že jsme se cítili jako u blízkých přátel. Měli jsme i obrovské štěstí na počasí, kdybychom jeli o rok později, prochodili bychom celý pobyt s deštníky.

Poslední den. Ráno cesta autem do Portlandu (zde stojí za zmínku, že středový travnatý pruh mezi oběma proudy dálnice a okraje dálnice byly oranžově žluté rozkvetlým kalifornským máčkem), vrácení auta do půjčovny, rozloučení s Eliškou a odbavení na letišti. Z letadla jsme viděli majestátný bílý Mount Hood. Přesednutí do letadla v Houstonu a přes Amsterdam domů.

Toto je tedy rámcový přehled naší studijní cesty. K některým zajímavostem, k popisu některých odrůd a semenáčů, se ještě vrátíme v dalším pokračování.

(Závěrečnou část a rozsáhlou obrazovou přílohu přineseme v příštím čísle.)

Ocenění kosatců za rok 2006 (AIS Awards 2006)

Poznámka: počty udělených hlasů jsou uvedeny před názvem kultivaru.

DYKESOVA MEDAILE (Dykes Memorial Medal):

79 SEA POWER (K. Keppel)

pronásledovatelé:

50 STARWOMAN (M. Smith), 45 TOM JOHNSON (P. Black)

WISTEROVA MEDAILE (John C. Wister Medal) pro TB kosatce

108 QUEEN'S CIRCLE (F. Kerr), 103 GOLDEN PANTHER (R. Tasco), 95 HAPPENSTANCE (K. Keppel)

pronásledovatelé:

69 STARRING (J. Ghio), 42 RING AROUND ROSIE (R. Ernst), 41 MILLENNIUM FALCON (B. Kasperek)

KNOWLTON MEDAL (kosatce skupiny BB):

88 ANACONDA LOVE (B. Kasperek)

pronásledovatelé:

79 CLASSY NAVY (C. Lankow), 69 TEAPOT TEMPEST (L. Markham)

HANS AND JACOB SASS MEDAL (kosatce skupiny IB):

122 MIDSUMMER NIGHT'S DREAM (L. Baumunk)

pronásledovatelé:

74 MING (M. Smith), 71 BLACKCURRANT (M. Smith)

WILLIAMSON – WHITE MEDAL (pro kosatce skupiny MTB):

84 BAUBLES AND BEADS (L. Miller)

pronásledovatelé:

75 WISTFUL WISTERIA (O. Wulf), 64 YELLOW FLIRT (K. Fisher)

COOK – DOUGLAS MEDAL (pro kosatce skupiny SDB):

54 RUBY ERUPTION (Ch. Chapman)

pronásledovatelé:

44 FOREVER BLUE (Ch. Chapman), 42 MUSIC (K. Keppel)

CAPARNE – WELCH MEDAL (pro kosatce skupiny MDB):

64 AFRICAN WINE (B. Kasperek)

pronásledovatelé:

54 TINGLE (P. Black), 47 YAT ATTACK (B. Kasperek)

MORGAN – WOOD MEDAL (pro kosatce sibiřské - SIB):

108 RIVERDANCE (M. Schafer and J. Sacks)

pronásledovatelé:

93 SHIPS ARE SAILING (M. Schafer and J. Sacks), 56 SOMEBODY LOVES ME (R. Hollingworth)

ERIC NIES MEDAL (pro spurie - SPU):

61 ADRIATIC BLUE (O. D. Niswonger)

pronásledovatelé:

52 WYOMING COWBOYS (F. Wickemkamp), 38 MISSOURI ORANGE (O. D. Niswonger)

PAYNE MEDAL (pro japonské kosatce - JI):

37 SING THE BLUES (L. Reid)

pronásledovatelé:

26 GEISHA DOLL (Ed. Matheny III), 19 FOREIGN INTRIGUE (B. Bauer and J. Coble)

WALTHER CUP (nejvíce hlasů v hodnocení HM ze všech skupin kosatců):

135 DECADENCE (B. Blyth)

pronásledovatelé:

111 HERE BE DRAGONS (M. Schafer and J. Sacks), 110 OREO (K. Keppel), 102 TOUR DE FRANCE (K. Keppel)

AWARD OF MERIT (AM)

TB kosatce:

95 KITTY KAY (K. Keppel), 92 GOT MILK (T. Aitken), 88 WINTRY SKY (K. Keppel), 65 CHARLESTON (K. Keppel), 61 OPPOSING FORCES (K. Keppel), SECRET SERVICE (K. Keppel), 55 AMARILLO FRILLS (B. Hager), 54 CARNIVAL RIDE (R. Ernst), HOOK (T. Johnson), 52 OBSIDIAN (M. Smith), 51 MAT McNAMES (D. Meek), 50 BROADBAND (R. Tasco), KINKAJOU SHREW (B. Kasperek), 49 REVERE (J. Ghio), 48 AWESOME BLOSSOM (P. Black), BEL ESPRIT (K. Keppel), 47 BALDERDASH (K. Keppel), 46 BOLD VISION (F. Kerr), CRYSTAL GAZER (K. Keppel), 45 AMIABLE (J. Ghio), ANNOUNCEMENT (P. Black), JERSEY BOUNCE (K. Keppel)

pronásledovatelé:

44 LADY OF LEONESS (D. Spoon), SPICE LORD (B. Blyth), 43 MIAH JANE (T.

Parkhill), SOTTO VOCE (B. Hager)

BB kosatce:

69 BORDER CONTROL (T. Johnson), 52 BERMUDA TRIANGLE (A. & D. Cadd)
pronásledovateľé:
48 MAUI DAWN (T. Aitken), 47 HEART OF AFRICA (B. Kasperek)

IB kosatce:

74 CONCERTINA (G. Sutton), 73 DEVIL MAY CARE (P. Black), 67 RUBY SLIPPERS
(K. Keppel)
pronásledovateľé:
57 BOLD STATEMENT (R. Tasco), 53 JUMP START (K. Keppel)

MTB kosatce:

115 MASLON (D. Spoon), 88 THAT'S RED (K. Fisher)
pronásledovateľé:
56 PUG (E. Kalkwarf), 52 CONNECT THE DOTS (L. Miller)

SDB kosatce:

189 CAT'S EYE (P. Black), 134 PUDDY TAT (P. Black), 41 TRUE NAVY, (B. Jones),
33 CIRCUS DRAGON (B. Jones), 32 WIZARD'S RETURN (R. Tasco)
pronásledovateľé:
31 ARTFUL (P. Black), 30 DANCING BUNNIES (P. Black)

MDB kosatce:

66 TINY TITAN (T. Aitken), 49 PIXIE KISSES (A. & D. Willott)
pronásledovateľé:
39 CORAL CARPET (Ch. Chapman), CROWN OF SNOW (A. & D. Willott)

SIB kosatce:

60 SALAMANDER CROSSING (M. Schafer and J. Sacks), 53 BUTTER AND CREAM (C.
McEwen)
pronásledovateľé:
48 LAVENDER FAIR (R. Hollingworth), 47 BANISH MISFORTUNE (M. Schafer and J.
Sacks)

SPU kosatce:

43 HICKORY LEAVES (O. D. Niswonger), MISSOURI DREAMLAND (O. D. Niswonger)
pronásledovateľé:
42 BUTTER RIPPLES (Ch. Jenkins), 27 LACED SUNSHINE (O. D. Niswonger)

JI kosatce:

36 DIRIGO RED ROCKET (J. White), 32 RIVULETS OF WINE (J. T. Aitken)
pronásledovateľé:
24 PINKERTON (B. Bauer and J. Coble), 20 BLUSHING SNOWMAIDEN (Ch. Harris)

HONORABLE MENTION (HM)

TB kosatce:

135 DECADENCE (B. Blyth), 110 OREO (K. Keppel), 102 TOUR DE FRANCE (K.
Keppel), 91 ADOREGON (K. Keppel), 89 CELESTIAL EXPLOSION (R. Tasco), 77
QUEEN'S CONSORT (F. Kerr), 66 OKAPI POPPY (B. Kasperek), 64 EXPOSÉ (J. Ghio),
57 IN LOVE AGAIN (K. Keppel), 48 BOLD EXPRESSION (R. Ernst), 47 BRUSSELS (T.
Johnson), 46 MYTHOLOGY (T. Johnson), 45 CAN'T TOUCH THIS (Schreiner),
DANGEROUS MOOD (Schreiner), 44 UNDERCURRENT (K. Keppel), 42
BEWITCHMENT (J. Ghio), 40 TIME ZONE (J. Ghio), 39 MYSTERIOUS WAYS (K.
Keppel), 38 DIAMOND BRACELET (Schreiner), 37 NEW DAY DAWNING (J. Ghio), 33
DELICIOUSLY DIFFERENT (T. Aitken), DOODADS (P. Black), GOLLY GEE WHIZ (T.
Burseen), IN LIVING COLOR (P. Black), 32 HIGH CLASS (P. Black), TREASURED (J.
Ghio), 31 BLACKBERRY TEASE (T. Johnson), ENGLISH STYLE (O. D. Niswonger),
INDIAN SUNRISE (L. Lauer), SECONDHAND ROSE (G. Spoon), 30 MUSICIAN (K.
Keppel), SUNBLAZE (K. Keppel), 29 BROKEN PATTERN (P. Black), EVENING DRAMA
(P. Black), INTIMIDATOR (P. Black), IRISH GOLD (L. Lauer), JUMPIN JACK FLASH
(J. Painter), MANHATTAN HATTIE (J. Begley), MOUNTAIN VIEW (P. Black),
PORCELAIN ANGEL (Schreiner), RASPBERRY SORBET (J. Hedgecock), 28
BLUEBERRY BLISS (Schreiner), BRIDE'S BLUSH (M. Sutton), BRONZE PEACOCK (J.
T. Aitken), PICCADILLY CIRCUS (G. Sutton), SHORE PATROL (W. Moores),
WARRANTY (T. Johnson), 27 BLONDE MADONNA (A. & D. Cadd), CODI'S ANGEL
FACE (Schreiner), FREEDOM SONG (Schreiner), 26 AIRFORCE ONE (G. Sutton),
CRIMSON LIGHTS (B. Nicodemus), DON'T TOUCH (P. Black), INCA ROSE (O.
Schick), PASSION FOR PINK (R. Ernst), SILVER SKATES (E. Roberts), 25 FROSTED
ROSE (G. Sutton), LADY LAREE (A. Barrows), 24 FLORENCE DAYTON (R. de la
Motte), INTROSPECTION (L. Baumunk), PERFECT STORM (J. Hedgecock), PURPLE
PEOPLE EATER (A. & D. Cadd), RITZY (B. Hager), TAHITIAN PEARL (L. Johnson),
TOO BELOW ZERO (D. Miller), 23 DANIELLE'S LOVE (J. Ragle), ELIMINATOR (J.
Hedgecock), GETTYSBURG ADDRESS (J. Roberts), GRAND CIRCLE (G. Sutton),
GRANDDAUGHTER'S GRIN (R. Ernst), HOUSE AFIRE (J. Ghio), MEXICAN HOLIDAY
(Schreiner), MORNING FROST (Schreiner), PURE AND SIMPLE (W. Maryott),
ROCKET RANDY (T. Burseen), SIERRA MIST (R. Tasco), ZEBRA MILK (B. Kasperek),
22 CALYPSO BEAT (Schreiner), CHANGING SEASONS (Schreiner), CIRCUS DANCER
(G. Sutton), CRAZY IN LOVE (Schreiner), FRERE ANDRE (E. Bessette), H. C.
STETSON (R. Stetson), HEIDE ALAINA (V. Wood), LET'S BE FRIENDS (V.
Christopherson), MAGIC MOONBEAMS (V. Christopherson), SWEET AMBROSIA (J.
Ragle)

pronásledovateľé:

21 ABBY AND ME (T. Burseen), BARBARA'S LACE (G. Sutton), CURRENT EVENTS (J.
Ghio), DISCO ECLIPSE (T. Johnson), EAGLE'S SPIRIT (G. Sutton), HYPNOTIZER (G.
Sutton), INNOCENT PINK (P. Black), MAGDALENA LOUISA (B. Kasperek), PLAY TO
WIN (B. Hager), SUN ADA BEACH (M. Roberts), TEA SERVICE (G. Richardson),
WHAT'S MY LINE (P. Black), YOSEMITE NIGHTS (G. Sutton),

BB kosatce:

73 EYE CANDY (K. Keppel), 37 ZINGERADO (L. Baumunk), 34 BE MY BABY (P.

Black), 31 DEAR DIARY (P. Black), 29 KEEPER (J. & V. Craig)
pronásledovateľé:
26 CRISPY CRITTER (J. T. Aitken), PARQUET LADY (O. Schick), 25 BLUE JEAN LADY
(L. Lauer)

IB kosatce:

54 ELYSIUM (M. Smith), 51 MARIPOSA WIZARD (R. Tasco), 42 DRAGONMASTER
(M. Smith), 41 FAST FORWARD (J. T. Aitken), 38 SPICED PEACHES (P. Black), 37
FIRE DOWN BELOW (L. Lauer)
pronásledovateľé:
36 FLYING CIRCUS (K. Keppel), 36 SYNERGY (K. Keppel), 33 BERING SEA (M.
Smith)

MTB kosatce:

94 SAILOR'S DREAM (K. Fisher), 62 MISSUS BEE (Ch. Bunnell), 56 CHEESE AND
WINE (M. L. Dunderman), 47 THINK SPRING (S. Markham)
pronásledovateľé:
36 BUMBLE BOOGIE (R. Probst), 32 DEUCE (L. Miller)

SDB kosatce:

54 ZAP (P. Black), 37 PANTHER (M. Smith), 35 ATTACK CAT (P. Black), 32
MURPHY'S LAW (B. Jones), 31 AHWAHNEE PRINCESS (G. Sutton), 27 PLUM TWIST
(T. Johnson), SHOUT (A. & D. Willott), 25 CLICHÉ (P. Black), FOLK ART (P. Black),
24 CACHE OF GOLD (G. Sutton), ROSALIE LOVING (D. Spoon), 23 AMUSING (P.
Black), INVISIBLE (P. Black), RUBIES IN GOLD (T. Magee), 22 DAINTY PINAFORE
(B. Jones), GLAMOUR CAT (P. Black), POOKIE (P. Black), 21 BABY SOFT (P. Black),
CHERRY CURLS (A & D. Willott), EXOTIC AIRE (P. Black), ISLAND SUN (P. Black),
SWEET CHEEKS (L. Miller)
pronásledovateľé:
20 FINGERTIPS (P. Black), KILLARNEY GREEN (O. D. Niswonger), SUGAR MAPLE (G.
Sutton)

MDB kosatce:

48 FISSION CHIPS (K. Keppel), 31 HOBBIT (L. Miller), 27 POKEMON (G. Sutton),
SPIDERWEB (D. Spoon)
pronásledovateľé:
26 SUNDABS (J. T. Aitken), 23 FOREVER VIOLET (Ch. Chapman)

SIB kosatce:

111 HERE BE DRAGONS (M. Schafer and J. Sacks), 59 CRÈME CARAMEL (M. Schafer
and J. Sacks), 46 TWELFTH KNIGHT (C. Warner), 40 OUT IN MISSOURI (O. D.
Niswonger), 39 KABOOM (R. Bauer and J. Coble), 36 MISTER PEACOCK (M. Schafer
and J. Sacks)
pronásledovateľé:
35 NAVY TRIM (C. Helsley), 30 GOSSAMER BREEZE (Ch. Fulton)

SPU kosatce:

18 KISS OF CARAMEL (A. & D. Cadd), 16 ELEVEN POINT RIVER (O. D. Niswonger),
SPEEDING STAR (A. & D. Cadd)
pronásledovateľé:
14 SPARKLING CIDER (A. & D. Cadd), STOP AND LOOK (Walter Brendel), 13 SHORT
CIRCUIT (A. & D. Cadd)

JI kosatce:

36 SUE JO (D. Delmez), 24 BEYOND CHANCE (D. Delmez), 21 OREGON
MARMALADE (L. Walker), 20 CROWN IMPERIAL (R. Bauer and J. Coble), 18 ESPATA
(J. Copeland)
pronásledovateľé:
15 HONOUR (C. McEwen), 13 WONDERFUL DELIGHT (D. Delmez)

Z podkladů Bulletinu AIS zpracoval Z. Krupka.

**Výsledky hodnocení odrůd a semenáčů v rámci
Konventu MEIS v Nitre (19.-20. 5. 2006)**

Hodnotenie kosatcov sa uskutočnilo v Botanickej záhrade SPU v Nitre podľa
zásad MEIS ktoré boli zverejnené na jej internetovej stránke.

K hodnoteniu bolo veľmi málo zakvitnutých kosatcov a z toho dôvodu
pokračovalo hodnotenie v týždni po skončení konventu.

Výsledky hodnotenia

Semenáče:

1.	AM-00/0539-2	A. Mego	= 176 bodov
2.	AM-99/0450	A. Mego	= 169 bodov
3.	95-TGRI-2	Jozef Dudek	= 157 bodov
4.	AM-98/0274/3	A. Mego	= 155 bodov
5.	ZK-00-13-C	Z. Kilimnik	= 150 bodov
	99-DCSA-5	Jozef Dudek	= 150 bodov
6.	ZK-00-01-A	Z. Kilimnik	= 149 bodov
7.	AM-99/0343-1	A. Mego	= 144 bodov
8.	AM-96/0179-1	A. Mego	= 141 bodov
9.	AM-00/0561-2	A. Mego	= 138 bodov
	LC-AT-98-5	J. Woźniak	= 138 bodov
10.	S235	Jiří Dudek	= 137 bodov

Odrody:

1.	LACY MODELING	L. Muška	= 6 bodov
2.	ORANGE CLOWN	L. Muška	= 4 body
	LONGIN POHAN	Jiří Dudek	= 4 body
3.	SATURABICO	L. Muška	= 2 body
4.	HELLADA	L. Muška	= 1 bod

NEJDE MI TO DO GEBULE	Jiří Dudek	= 1 bod
FONTANONE	L. Muška	= 1 bod
MASCARA	L. Muška	= 1 bod
JEAKY WIT	L. Muška	= 1 bod
LOOK AT ME	L. Muška	= 1 bod

Fotografujeme kytky II

Leonard Rýznar

Slovo „fotografie“ znamená doslova psaní či kreslení světlem. Avšak nejen světlo samotné, ale i způsob osvětlení fotografovaného objektu má při pořizování snímku stěžejní význam. Důležitou roli hraje to, jestli je světlo rozptýlené nebo tvrdé, dále to, odkud přichází (čelní osvětlení, boční osvětlení, protisvětlo a různé kombinace). Musíme brát v úvahu i t.zv. barevnou teplotu světla (uvádí se obvykle ve stupních Kelvina). Všechny tyto aspekty jsou velmi důležité nejen při fotografování květin, ale při fotografování vůbec.

Majitelé klasických (analogových) přístrojů vědí, že barevné filmy nesou obvykle údaj, pro jaký druh světla jsou určeny, zda pro denní světlo, nebo pro světlo umělé. Velmi důležitý je tento aspekt při fotografování na inverzní film, tedy při pořizování diapositivů. U digitálních přístrojů je situace snazší, mají vestavěnou funkci „vyvážení bílé“ (označovanou jako WB – white balance), která nastaví přístroj buď zcela automaticky nebo podle naší předvolby tak, aby výsledný snímek odpovídal barevně co nejlépe předloze.

Nicméně i tak je vhodné, abychom pro zachování správné barevnosti snímků nefotografovali při extrémních podmínkách osvětlení, t.j. např. brzy ráno či před západem slunce, nebo zase naopak při plném poledním slunci. Volíme dobu tak asi 1-2 hodiny před polednem či 2-3 hodiny po něm.

Při dokumentaci odrůd či semenáčů budeme mít prvořadý zájem na tom, abychom zachytili objekt co nejpřesněji, včetně všech detailů. Proto volíme osvětlení rozptýlené, které nevytváří ostré a tvrdé stíny. Máme-li štěstí či trpělivost, počkáme si na nějaký ten mráček, který sluneční paprsky rozptýlí, nebo si pomůžeme úpravou stávajícího světla.

Pro vyjasnění snímků ve stínech můžeme použít jakoukoli odrazovou plochu, např. zvrásněnou hliníkovou folii nalepenou na kusu lepenky, kus bílé látky, např. prostěradla atp. V současné době se prodávají skládací kruhové odrazové plochy různých velikostí (Lastolite), které můžeme s sebou brát třeba i na zahraniční cesty, neboť jsou skladné a lehké. Desku dáme do takové polohy, aby odražené světlo prosvětlovalo stíny na květu. Při koupi Lastolite ale doporučuji volit takový typ, který je na jedné straně bílý a na druhé stříbrný a raději větší, než menší. Některé typy jsou záměrně zbarveny do žluta, a to pro naše účely není vhodné. Další pomůckou jsou různé plochy, kterými necháme světlo na fotografovaný objekt procházet. Může to být jemná bílá tkanina, nebo si můžeme vypomoci PE folií, nataženou na dřevěném rámu (pro použití doma, do vlaku či letadla by nás asi s takovým monstrem nepustili). Difuzéry světla se rovněž prodávají v podobném provedení, jako shora uvedený Lastolite. Pro rozptýlení světla se prodávají i rozptylovací „deštníky“, které podržíme v proudu světla.

Optimálního zobrazení květu dosáhneme při snímkování při přirozeném měkkém slunečním světle. Jelikož na cestách nebo při návštěvách jiných pěstitelů nemůžeme čekat na nějaký ten mráček, doporučuji použít pro vyjasnění snímku odrazovou plochu. Uvedený Lastolite je optimální, jelikož je poměrně skladný. Použití difuzérů světla má jedno nepříjemné úskalí: Lze jím změkčit světlo dopadající na květ, málokdy se nám však podaří, aby i pozadí za kytkou bylo osvětleno tímto difusním světlem. Takový snímek pak vypadá kuriosně, doladíme-li květ na optimální vybarvení, je pozadí silně přexponované a nepřirozené.

Současné fotopřístroje, ať analogové či digitální, jsou zpravidla osazeny t.zv. zoomy (dříve se jim říkalo transfokátory). U těchto objektivů můžeme měnit jejich ohniskovou vzdálenost, tedy úhel záběru. U analogového kinofilmového přístroje s políčkem 24x36 mm se považuje za normální ohniskovou vzdálenost 50 mm. Pro snímání kytkek je tato délka spodní použitelnou hranicí, je vhodná ještě např. na snímek dlouhého klasu mečíku, na detailní snímek jednoho květu kosatce však použijeme (resp. nastavíme) ohnisko větší (70-100 mm). U aparátů digitálních (mají jiný rozměr snímače) volíme nastavení vhodného ohniska odhadem tak, že si zkusmo zjistíme, jaké ohnisko je „normální“, tedy takové, které zobrazuje předlohu v úhlu asi 60°. Pak nastavíme ohnisko o něco delší, než je ono normální. Proč tolik povídání o vhodné ohniskové délce objektivu? Vysvětlím na příkladu: Budu fotografovat květ kosatce a budu chtít, aby výška květu na snímku představovala 2/3 výšky políčka. Zvolme klasický kinofilmový přístroj se zoomem. Nasnímujeme květ při ohnisku 28, 50 a 135 mm a to tak, že velikost květu bude zaujímat vždy ony 2/3 výšky políčka. Toho dosáhneme tak, že budeme měnit vzdálenost aparátu od květu. Zjistíme, že u 28 mm ohniska budeme muset jít ke květu do jeho těsné blízkosti, a že výsledný snímek bude prostorově zkreslený, neodpovídající naší běžné zkušenosti. Navíc v pozadí bude množství objektů, rozptylujících naši pozornost (široký úhel záběru). Na druhé straně u ohniska 135 mm, kdy je úhel snímání malý, bude květ působit ploše a rovněž nepřirozeně. Je proto třeba volit ohnisko o něco vyšší, než je ono „normální“.

Ke shora uvedenému příkladu doplňuji ještě jednu důležitou poučku: Při stejné cloně a stejné velikosti zobrazení (t.j. velikosti průmětu předmětu na filmu) bude hloubka ostrosti při použití objektivů s různými ohniskovými vzdálenostmi stejná. Pokud tedy budeme snímkovat onen květ kosatce objektivem o různých ohniskových vzdálenostech při stejné cloně tak, aby velikost květu na políčku filmu byla vždy stejná, hloubka ostrosti bude vždy stejná. Měnit se bude jen perspektiva zobrazení a šířka záběru.

Hloubka ostrosti je důležitým faktorem při fotografování objektů zblízka (kytky, houby, atd.). Laicky můžeme říct, že to je rozsah vzdáleností, ve kterém je fotografovaný „terén“ ostrý, resp. kdy se nám jako ostrý jeví (pro přesnou definici odkazují na fotografické příručky). Jsou situace, kdy si přejeme co největší hloubku ostrosti, jindy se však snažíme ji omezit. Například fotografujeme skupinu lidí v krajině a chceme, abychom měli ostré postavy v popředí i hory v pozadí. Zvolíme proto větší zaclonění objektivu, tedy vyšší číslo clony, abychom zvětšili hloubku ostrosti. Děláme-li portrét, chceme, aby pozadí nerušilo, zvolíme tedy velký otvor objektivu (malé číslo clony) a zaostříme na obličej. Pozadí pak bude neostré. Platí poučka, že čím větší číslo clony, tím je hloubka ostrosti větší a naopak (za daných, neměnicích se ostatních podmínek). U jednookých zrcadlovek můžeme zpravidla

hloubku ostrosti kontrolovat tak, že stáhneme clonu na tu hodnotu, kterou použijeme při snímkování. V hledáčku pak zkontrolujeme, zda nám hloubka vyhovuje. Pokud je nedostatečná, zvětšíme číslo clony a naopak. Je velmi výhodné, aby pozadí bylo rozmazané, jinak samotný květ bude na strukturovaném pozadí zanikat.

V této souvislosti ještě poukážu na jeden faktor, který zatím fandí spíše klasickému způsobu focení než snímkování digitálnímu: Plocha snímacího senzoru digitálního přístroje je značně menší, než tak zvaný „full size“, t.j. oněch 24x36 mm u klasického kinofilmu. Objektiv, který vykreslí na senzoru „normální“ snímek (pod úhlem asi 60°), je pro klasický kinofilm již objektivem širokouhlým. A protože platí, že při konstantní cloně se hloubka ostrosti zvyšuje se snižujícím se ohniskem (se zvětšujícím se úhlem záběru), vyplývá z toho to, že hloubka ostrosti je při dané cloně podstatně vyšší u digitálu než u kinofilmu. Dostáváme se pak do situace, kdy i při maximálně možném, plném otvoru objektivu prostě nejsme schopni pozadí rozmazat. Jediným dostupným technickým řešením je snižování čísla clony (zvětšování otvoru objektivu). Většina digitálních přístrojů je však osazena zoomy, kde výraznější zvyšování světelnosti není z konstrukčních důvodů možné. Za optimum považuji v současné době používat buď klasickou zrcadlovku s filmem, nebo zrcadlovku digitální, s možností výměny objektivů. Renomované firmy vyrábějí t.zv. „makro“ objektivy s konstantním ohniskem, kde konstrukce objektivu dovoluje zvýšit světelnost objektivu na velmi přijatelnou hodnotu. Navíc mají tyto „makro“ objektivy nastaveno optimum kresby právě pro menší vzdálenosti zaostření. Samozřejmě existují již i t.zv. „full size“ digitální zrcadlovky s klasickým formátem 24x36 mm, jsou však cenově poněkud nad možnosti většiny z nás. Navíc snímky jimi pořízené jsou velmi náročné na místo na záznamových médiích.

V případě použití klasického (analogového) přístroje je rovněž nesmírně důležité to, jaký film použijeme. Já používám zásadně negativní Fujicolor Superia se 4 vrstvami o citlivosti 200 ASA. Vyzkoušel jsem snad všechny značky u nás dostupné a zmíněný film považuji za nejlepší. Barevné podání je naprosto přirozené, film vyniká vysokým rozlišením a prakticky neznatelným zrnem. Mnoho fotografů dává přednost použití diapositivních materiálů, ty však jsou velmi náročné na velmi přesné stanovení expozice.

Znovu se tedy vracím ke konstatování, že optimální výzbrojí fotografa květin je jednooká zrcadlovka, ať již klasická či digitální.

Při optimalizaci snímku nám poskytuje vynikající služby počítačová úprava snímků, a to i těch, které jsme pořídili na film. Negativ (resp. i diapositiv) můžeme totiž naskenovat a převést tak do digitální formy. O tom ale až příště.